

DGB: Geleceğine sahip çık!

Devrimci Gençlik Birliği Genişletilmiş Merkezi Yürütme Kurulu, gündemine dönem değerlendirmesi, yeni dönem ve politik kampanya sürecini olarak toplandı. **s.11**

Almanya'da yaklaşan seçimler...

Almanya'daki işçi ve emekçiler de krizi etinde kemiğinde hissediyor; kapitalist sisteme ve sistemi temsil eden burjuva partilerine olan güven gün geçtikçe azalıyor. **s.19**

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2021 Özel / 33
19 Eylül 2021

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak56.net

Mevzi direnişler yaygınlaşıyor...

Dinsel gericilik ve laiklik mücadelesi

Laiklik en çok işçi sınıfı açısından önem taşımaktadır. Zira işçi sınıfının birliğini sağlayabilmesi, laik bir bilinçle hareket edebilmesi ölçüsünde olanaklıdır.

CHP'nin Güney Kürdistan ziyareti...

Kürt halkına düşmanlıkta MHP ve Perinçekçilerle yarışan AKP'ye destek azalırken, CHP'nin Kürt halkı nezdinde imaj tazeleme girişimleri bekleniyordu.

Afganistan'ın mülteci kaderi

Afgan halklarının tarihi büyük çaplı insanlık trajedileriyle doludur. Bunun kökleri 1850'li yıllara kadar uzanır ve periyodik aralıklarla devam eder.

Ulucanlar katliamı ve ötesi

s.12

Ulucanlar Katliamı'nın politik anlamı ve arka planı - H. Fırat

s.14

Mevzi direnişler yaygınlaşıyor...

Sınıf eksenli mücadele!

Sorumlulukların başında, sınıf eksenli mücadeleleri her adımda güçlendirmek, geliştirmek ve birleştirmek geliyor. Tüm güç ve olanaklar bu doğrultuda harekete geçirilmeli, bu alanda mesafe almaya odaklanılmalıdır. Dinci-faşist iktidara karşı mücadelenin gerçek sınıfsal-siyasal eksenini öne çıkarılmalı, işçi sınıfının direniş ve mücadeleleri odak haline getirilmeli, atılan her adım devrimci bir sınıf hareketi yaratma bakışına hizmet etmelidir.

Sınıf hareketinin uzun yıllardır aşılamayan geriliğine, örgütsüz ve dağınık tablosuna rağmen, son dönemde mevzi direnişler üzerinden kendisini ortaya koyan mücadeleler yaygınlaşarak devam ediyor.

Sinbo, Alba, Xioami Salcomp, Kentpar, Bel Karper, AdkoTurk (İndomie), İpekış, Dega Demir, Mastaş, Akınal Bella vb. fabrikaların yanı sıra, çeşitli kentlerde belediye ve inşaat işçilerinin devam eden direnişleri bu olgunun öne çıkan örnekleri oldu. Söz konusu direniş ve mücadelelerin önümüzdeki dönemde daha da yaygınlaşacağını öngörmek bir güçlük taşıyor. Zira, derinleşen kriz ile pandeminin işçi sınıfının çalışma ve yaşam koşullarında yarattığı yıkım her geçen gün ağırlaşıyor. Enflasyonun dizginlenemeyen tırmanışı, Türk Lirası'nın değer kaybetmesi, temel ihtiyaçlara gelen zamlar işçi sınıfının ücretlerinin erimesine ve alım gücünün düşmesine yol açıyor. Pandemi döneminde sömürüyü yoğunlaştırarak sermaye birikimini aralıksız devam ettirmek için devreye sokulan ve kalıcılaştırılmaya çalışılan ücretsiz izin, uzaktan çalışma, kullan at işçilik gibi uygulamalar ise, zaten ağır olan çalışma koşullarını daha da çekilmez hale getirmiş durumda. Bunlara kapitalistlerin işçileri kolayca işten atmalarının önünü açan Kod-29 gibi saldırıları da eklemek gerekiyor.

Özetle, kapitalistlerin kriz ve pandeminin ağır faturasını işçi sınıfının omuzlarına yüklemesi emek ile sermaye arasındaki çelişkiyi her geçen gün kes-

kinleştiriyor, servet-sefalet uçurumunu derinleştiriyor. Bu durum örgütlenme eğilimi ile birlikte yeni direniş ve mücadelelerin mayalanmasına yol açıyor.

Sınıf cephesinde yaşanan bu gelişmelere siyasal krizin ağırlaşmasının eşlik etmesi, sermaye düzenini giderek daha büyük bir açmaz içerisine sürüklüyor. Zira, sermaye adına iktidar gücünü elinde tutan gerici-faşist rejim adım adım çözülüyor, çok yönlü sorunları yönetmekte büyük bir zorlanma yaşıyor. Çözülme süreci hız kazanan iktidar bloğu emekçi yığınlar nezdinde inandırıcılığını ve meşruiyetini her geçen gün kaybediyor.

Düzen siyasetindeki bunalımın bir diğer ayağını ise muhalefet krizi oluşturuyor. Seçim hazırlıkları dışında bir gündemi olmayan düzen muhalefeti, çok yönlü sorunlar yumağı altında bunalan emekçilerin gündemlerine zerre kadar ilgi göstermiyor. Kendileri üzerinden bütün bir toplumu hedef alan saldırılara dahi tutum alamayan, her kritik gelişmede gerici-faşist bloğa yedeklenen düzen muhalefeti de kitleler nezdinde inandırıcılık sorunu yaşıyor.

Bir bütün olarak düzen siyasetinin yaşadığı bunalıma rağmen reformist sol kendi zemini üzerinden bile tutarlı bir muhalefet çizgisi oluşturabilmiş değil. Zira kendi varlığını düzen siyasetindeki çatlaklarda politika yapmaya ve seçimlere endekslemiş durumda. Düzen cephesinde ağırlaşan siyasal kriz parlamentarist sol çevreler için bu alanı genişletiyor gibi görünse de, emekçi kitlelerin yakıcı

taleplerini esas alan mücadelelere uzaklıkları onlara etkili ve tutarlı bir muhalefete imkan tanımamaktadır.

Reformist sol önümüzdeki süreçte yaşanacak gelişmelere göre tutum belirleyecek. Ya gelişecek sınıf ve kitle hareketleri üzerinden toplumsal mücadele ile kaynaşacak, ya da bugünkü durağanlık koşullarında düzen siyasetine çok daha yaklaşıp kendisine o zeminde alan açmaya çalışacaktır. Halihazırda reformist solun önemli bir kesimi bu çizgide hareket etmektedir.

Bu gerçeklik sınıf devrimcilerine çok önemli sorumluluklar yüklemektedir. Bu sorumlulukların başında, bugün için mevzi direnişler üzerinden kendisini ortaya koyan sınıf eksenli mücadeleleri her adımda güçlendirmek, geliştirmek ve birleştirmek geliyor. Tüm güç ve olanaklar bu doğrultuda harekete geçirilmeli, bu alanda mesafe almaya odaklanılmalıdır. Dinci-faşist iktidara karşı mücadelenin gerçek sınıfsal-siyasal eksenini öne çıkarılmalı, işçi sınıfının direniş ve mücadeleleri odak haline getirilmeli, atılan her adım devrimci bir sınıf hareketi yaratma bakışına hizmet etmelidir.

Bu alanda alınacak mesafe diğer toplumsal mücadele dinamiklerini ve ilerici-sol hareketi de etrafında toparlamayı başarabilecek, toplumsal muhalefetin sağlıklı bir zeminde ilerlemesini kolaylaştıracaktır. Tıpkı dünün 15-16 Haziranlar'ı, yakın dönemin Greif Direnişi ve Metal Fırtınası günlerinde olduğu gibi.

Dinsel gericilik ve laiklik mücadelesi

A. Engin Yılmaz

Burjuvazi egemenliğini kurduktan sonra dini ve dinsel gericiliği hep kendi çıkar ve ihtiyaçları doğrultusunda en temel silahlardan biri olarak kullanmıştır. İşçi sınıfı ve emekçi kitleleri denetim altında tutup yönetmek için bu araçtan en etkin şekilde yararlanmışır. Günümüzde de din ve dinsel gerici akımlar, burjuvazi için sosyal uyanışı dizginlemenin, emekçileri mezhepsel farklılıklar üzerinde bölüp sınıfsal mücadeleyi engellemenin ve sömürüyü perdelemenin vazgeçilemez araçlarıdır.

Bu araç Türkiye’de de etkili bir biçimde kullanılmış, on yılları bulan toplumu dinselleştirme çabasının bugünkü aşamasında dinsel gericilik, toplumsal-siyasal yaşamın tüm alanlarına yayılmış, devlet kurumlarını ele geçirmiştir.

Gelinen yerde dinin devlette, eğitimde, siyasette ve toplumsal yaşamın hemen her alanında egemen hale gelmesi, tarikat ve cemaatlerin toplumu ahtapot gibi kuşatması ve nihayet şeriatın esinlenen uygulamaları dayatmak için her yolun denenişmesi nedeniyle laiklik talebi ve mücadelesi daha da önem kazanıyor. Laiklik, demokrasi, “cumhuriyetin değerlerini koruma” vb. tartışmalar öne çıkıyor. Dinsel gerici karanlık karşısında laiklik, sınıfsal konum ve duyarlılıkları farklı toplumsal kesimler ve onların politik temsilcileri için önemli bir mücadele başlığı olurken, mücadele perspektifleri ve çözüm alternatifleri de doğal olarak farklılaşıyor.

Özellikle son dönemin gelişmeleri, dinsel gericiliğin devletin temel kurumlarını ele geçirmiş olmanın avantajlarına yaslanarak topluma şeriatın esinlenen uygulamaları dayatma politikasına hız verdiğini gösteriyor. Bu nedenle modern ara katmanların, ilerici demokratik akımların laiklik talebi ve bu uğurdaki mücadele arzusu güç kazanmakta, laikliği kazanma ekseninde güçleri birleştirme arayışları yakıcı hale gelmektedir.

Elbette laiklik sorunu sadece söz konusu toplumsal muhalefet güçlerinin değil, aynı zamanda büyük acılar ve sosyal yıkımı yaşayan işçi sınıfı ve emekçilerin de temel bir sorunudur.

LAİKLİK UĞRUNA MÜCADELE SERMAYE İKTİDARINA KARŞI OLMALI!
Modern ara katmanlar ve onların

siyasi temsilcileri dinci-gerici iktidarın toplumu dinselleştirme ve şeriat yönetimleri karşısında cumhuriyet değerlerini korumayı öne çıkarmakta, laiklik temel bir mücadele eksenine haline getirilmektedir. Onların laiklik talebi ve mücadele ufkunu, sınıfsal konum ve çıkarları gereği, yaşam tarzı ve kültürel değerlerle sınırlıdır. Kurulu düzenin kendisine değil, aldığı biçime karşıdır. Dolayısıyla laiklik mücadelesi temel toplumsal sorunlardan bağımsız ele alınmaktadır.

AKP-MHP iktidarı, dışarda emperyalizm, içerde işbirlikçi büyük burjuvazinin çıkar ve ihtiyaçları temelinde hareket etmekte, işçi sınıfı sistemli iktisadi-sosyal saldırılara hedef olmaktadır. Bundan dolayı içten içe öfke biriktiren işçi sınıfı ve emekçi katmanlar için bugün belirleyici sorun, sınıfsal bilinçten yoksun olmalarının da bir sonucu olarak laik yaşam tarzından ziyade çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi sorunudur. Dinsel gericiliğin de önemli bir toplumsal dayanağı olan işçi sınıfı ve emekçiler, halihazırda toplumun laik ya da dini esaslarla yönetilip yönetilmediğiyle değil, daha çok iktisadi ve sosyal hakların iyileştirilmesiyle ilgilenmektedir. Bu onları sosyal mücadeleye çekmenin, devrimci sınıf mücadelesini geliştirmenin yanı sıra onları dinsel gericiliğe karşı mücadele saflarında konumlandırmanın da alanıdır.

Bugünün Türkiye’inde laiklik en çok işçi sınıfı açısından önem taşımaktadır. Zira onun laik-şeriatçı, Alevi-Sünni vb. bölünmeleri aşarak çeşitli mezhep ve dinlerden işçi sınıfının birliğini ve örgütlenmesini sağlayabilmesi, laik bir bilinçle hareket edebilmesi ölçüsünde olanaklıdır. Dinsel, mezhepsel ve şoven milliyetçi düşünce ve inançlarla bölünen, bu yolla mücadele birliği ve örgütlenmesi engellenen işçi sınıfı gerçekte laiklik mücadelesinin öncüsüdür. Fakat bu verili bilinçle değil, sosyal mücadele içinde din, mezhep, inanç, kültür ve etnik vb. kimliklerden arınabildiği, sınıf olma bilinci ve örgütlenmesi yaratıldığı ölçüde olanaklıdır. Ve buna herkesten çok ihtiyacı olan işçi sınıfıdır. Zira bu ayrımlar üzerinde atomize edilen, din silahı en etkin şekilde kullanılarak baskı ve sömürüye mahkûm edilen işçilerdir.

Sermaye sınıfı ve iktidarının çıkar ve ihtiyaçlarından bağımsız bir dinsel gericilik olgusu olmadığı için sermaye sınıfı ve iktidarını hedeflemeyen bir laiklik mücadelesi söz konusu olamaz. Zira bugünün kapitalist dünyasında farklı coğrafya ve ülkelerde dinin devlet, siyaset, eğitim ve toplumsal yaşamdaki etkinliği farklılıklar gösterse de, toplumu dinselleştirme sermaye iktidarının bilinçli yönelimidir. Verili durumda sınıf bilincinden yoksun olan işçilere bu temel gerçeği anlatmanın et-

kili yolu ise onları sosyal-sınıfsal mücadeleye çekmektir. Çünkü dinsel, mezhepsel, etnik ve kültürel ayrımlar temelinde bölünmenin panzehri sosyal mücadeledir. Dolayısıyla temel görev, iktisadi, sosyal ve siyasal sorunlar üzerinden işçilerin eylemli birliğini, örgütlülüğünü ve sınıf bilincini geliştirmektir.

Laiklik mücadelesi sınıfsal bir zeminde ele alınmadığı, sermayenin sınıf iktidarına karşı mücadele perspektifi içine oturtulmadığı durumda, bu mücadele demokrat-ilerici orta sınıf çizgisinin sınırlarına hapsedilmektedir.

Bu elbette ilerici ara katmanlardan gelen laiklik hassasiyeti ve mücadelesini küçümsemeyi değil ama onların sınıfsal konumlarından gelen sınırlılıklarını görmeyi gerektiriyor.

Din, dinsel gericilik ve şoven milliyetçilik, sermayenin sınıf iktidarının elinde sömürü ve baskı düzenini sürdürmenin, emekçileri köleliğe mahkûm etmenin bir aracı olarak kullanılmaktadır. Dolayısıyla dinsel gericiliğe karşı verilecek laiklik mücadelesi, sermaye sınıfına ve onun iktidarına karşı verilecek mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır.

Sermaye sınıfına ve onun çok yönlü saldırılarına karşı dikilmek ve buna geçit vermemek, dinsel gericiliğin ve şeriatçı eğilimlerin karşısına dikilmenin de biricik yoludur.

CHP'nin Güney Kürdistan ziyareti...

Cumhuriyet Halk Partisi'nin (CHP) oluşturduğu bir heyet, 5-8 Eylül tarihleri arasında Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi'nin başkenti Erbil'e ziyaret gerçekleştirdi. Tartışmalara konu olan ziyaret Kürt basınında olduğu kadar, saray rejiminin besleme medyasında, Perinçekçi dalkavukların yayınlarında ve farklı çevrelerde de analizlere konu edildi.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Oğuz Kaan Salıcı Başkanlığında oluşturulan heyette Dış Politika Baş Danışmanı ve İstanbul Milletvekili Ünal Çeviköz, Parti Meclisi Üyesi Nevaf Bilek, Prof. Dr. Mehmet Hasan Eken ile Enver Ömür Polat yer aldı. CHP'nin ilk defa bu kapsamda bir heyeti Güney Kürdistan'a gönderdiği bildirildi.

CHP heyeti Başkan Mesud Barzani, Başbakan Mesrur Barzani, Kürdistan Yurtseverler Birliği (KYB), Goran Hareketi temsilcileri ve Ezidi İnanç Önderleri ile görüşükten sonra Kerkük'e geçip Irak Türkmen Cephesi liderleriyle görüştü. Bu, bölgede etkin olan güçlerin temsilcileriyle görüşmeye özen gösterildiği şekilde yorumlanıyor. Heyetin Irak yönetimiyle temasa geçmeden geri dönmesi ise dikkat çekti. Ancak heyet başkanı Salıcı, Irak'ta yapılacak seçimlerden sonra Bağdat'ı ziyaret edebileceklerini söylüyor.

Bölgesel Kürt Yönetimi'nin AKP ile yıllara dayalı ilişkileri var. Karşılıklı ekonomik ve siyasi çıkarlara dayansa da saray rejiminin kirli hesapları ilişkileri belirler durumdaydı. Bu konumunu kullanan AKP-MHP rejimi, KYB ile PKK'yi birbirine düşürmek için elinden geleni yapıyor. Nitekim son günlerde yaşanan bazı çatışmalar ve tarafların birbirini suçlayan açıklamaları, dinci-faşist rejimin kısmi bir başarı sağladığına işaret ediyor. Buna karşın hedeflenen KYB-PKK savaşını kışkırtmakta başarısız olduklarını da vurgulamak lazım.

Saray rejiminin bölgede gerilimi tırmandırdığı bir dönemde CHP heyetinin gerçekleştirdiği ziyaret, memnuniyetle karşılanmış görünüyor. Zira KYB ile diğer güçler Türkiye ile ilişkilere önem verseler de saray rejiminin Kürt hareketlerini birbirine kırdırma çabalarının hoş karşılanmadığına dair veriler var. Elbette bu hareketler arasında çıkar çatışmaları var,

fakat bunun savaş boyutuna ulaşmasını isteyen taraf yok.

Böyle bir atmosferde CHP'nin bölgeye yönetici düzeyinde heyet göndermesi, Kürt siyasi güçlerinde belli bir beklenti yaratmış görünüyor. Kürt halkına düşmanlıkta ortaklaşan AKP-MHP-Perinçekçi dalkavuklar cephesinin ırkçı dayatmalarının yoğunluğu dikkate alındığında, ziyaretin beklenti yaratması doğaldır. Nitekim gerçekleştirilen ilk görüşmelerin ardından gazetecilere açıklama yapan heyet başkanı Salıcı'nın sözleri de bu durumu teyit ediyor:

"Çok sıcak karşılandık. Bu kadar sıcak karşılanmaktan dolayı büyük mutluluk duyduk. Bu bizim Cumhuriyet Halk Partisi olarak ilk ziyaretimiz ama emin olun son ziyaretimiz olmayacak."

Bu arada heyet üyelerinden Nevaf Bilek de benzer bir değerlendirme yapıyor. *Rûdaw'a* yaptığı açıklamada, "Yaklaşım gayet güzeldi, çok sıcak karşılandık. Bugünkü ziyaretimiz umduğumuzdan daha verimli geçti. Bundan dolayı her iki tarafta mutlu" ifadelerini kullandı.

Ziyaretin saray rejiminin bilgisi dahilinde planlandığı anlaşılıyor. Heyet başkanı Salıcı'nın açıklamaları da bu yöndedir. Buna rağmen saraydan beslenen medyada CHP'yi hedef alan, komplo teorilerine dayanan asparagaslar eksik olmadı. Bu arada Perinçekçi medya da her zamanki gibi saray beslemeleriyle aynı telden çaldı. Saray dalkavuşu Perinçekçi takımı, Kürt halkına düşmanlıkta birinciliği elden bırakmak istemediğini birkez daha gözler önüne serdi.

Rejimin tepesinden Erbil gezisine çok tepki verilmedi. Belli ki asparagas işle-

ri beslemelere havale edildi. Bu rezil yöntem, kokuşmuş dinci-faşist zihniyetin alamet-i farikası olarak öne çıkıyor. Zira geziyi CHP heyeti düzenlese de olayın partiyi aşan bir mahiyet taşıdığı anlaşılıyor. Bu bağlamda diğer şeylerin yanısıra gezinin, saray rejiminin iflas etmiş dış politikasından çıkış yolu bulmak için atılmış bir adım olduğunu söylemek mümkün.

Geziyle ilgili BBC'ye konuşan CHP heyetinin başkanı Salıcı, sözü dolandırmadan hedeflerini ortaya koyuyor. Yapılan eleştiri ve komplo teorilerini dikkate almadıklarını belirten Salıcı, amaçlarını şöyle ifade ediyor:

"Biz bir işbirliği diyalog sürecinin başlaması gerektiğini ve dört ülkeyi; Türkiye, Suriye, İran ve Irak'ı derinden etkileyen terör, savaş, sığınmacı problemleri gibi sorunlar olduğunu görüyoruz. Bunlarla ilgili atılan adımların yeterli olmadığı da aşikar. Bununla ilgili bir fikir ortaya koyuyoruz ve bu fikrimizi de bölgedeki kesimlerle paylaşıyoruz. Yarın öbür gün Bağdat'la da böyle bir şey yapılabilir. Bu, 1 ay-3 ay içinde sonuçlanabilecek bir şey değil..."

Salıcı geziyi, 25 Temmuz 2020'de yapılan kurultayda deklere edilen "İkinci Yüzyıla Çağrı" beyannamesinin 13. maddesine dayandırdı. Maddede şu ifadeler yer alıyor: "Akılcı, barışçıl ve gerçekçilikten sapmayan, uluslararası hukuka ve meşruiyete önem veren bir dış politika izlenecektir. Ayrıca, bölge merkezli dış politika yaklaşımından yola çıkarak, kurucu üyelerinin İran, Irak, Suriye ve Türkiye'nin olacağı ve bölgemizde huzur, barış ve istikrar oluşturmayı hedefleyen 'Ortadoğu Barış ve İşbirliği Teşkilatı' (OBİT) kurula-

caktır."

Bu maddenin hayata geçirilmesi için, özellikle 2010 yılından bu yana izlenen dış politikada büyük değişiklikler yapılması gerekiyor. Bu ise, ancak AKP döneminin kapanması ile mümkündür. Zira dinci-faşist koalisyonun ideolojik saplantıları, bu kadar kapsamlı bir değişikliğe uygun değil. Salıcı da OBİT'in kurulup aktif hale getirilmesinin AKP iktidarı koşullarında mümkün olmadığını söylüyor. BBC'ye verdiği demeçte gezinin çerçevesini şöyle ifade ediyor:

"Bunu OBİT çerçevesine oturtmak lazım. İkincisi CHP'nin dış politikadaki perspektifinin anlatılması çerçevesine oturtmak lazım, üçüncüsü de Türkiye'de iktidar değişiyor, CHP iktidara geliyor, kendi vizyonunu bölge ülkeleriyle, muhataplarıyla paylaşıyor. Bu çerçevelere oturtmak lazım."

Geziye dair yapılan değerlendirmelerde "Kürt oyları" vurgusu geniş yer buldu. Dinci-faşist saray rejiminin toplumsal destek yönünden çöküş içinde olduğu, seçimlerin erken yapılacağı ve "Kürt oyları"nın sonuçlar üzerinden kritik rol oynayacağı belirtilirken, Erbil gezisinin seçime hazırlıkla bir bağının olması da kaçınılmazdı. Kürt halkına düşmanlıkta MHP ve Perinçekçilerle yarışan AKP'ye desteğin azaldığı kesinken, CHP'nin Kürt halkı nezdinde imaj tazeleme çabasına girişmesi bekleniyordu. Gezi bu yönde atılan bir adım olarak da değerlendiriliyor. Bu arada partinin lideri Kemal Kılıçdaroğlu, başa geçtiğinde Kürt sorununu çözeceğini vadetmeye başladı.

Gezinin Kürt siyasi güçleriyle ilişkileri geliştirmek ve seçimlerde Kürt halkından oy devşirme hesaplarıyla bağlantılı olduğu kesin olsa da olay bundan ibaret değil. Geziyi bölgede izlenen dış politikasının yarattığı sorunlara müdahale kapsamında atılmış bir adım saymak mümkündür. Bu ise Kürt sorununu gündeme almayı zorunlu kılıyor. CHP'nin eski zihniyetle Kürt sorununa düzen içi bir çözüm üretmesi elbette mümkün değil. Dolayısıyla hem bölgesel planda hem Kürt sorununa çözüm planında düzen solunu temsil eden CHP'nin belli ölçüde bir zihniyet değişimine gitmesi gerekiyor. Aksi halde eskinin şoven politikalarının esiri olmaktan kurtulma şansı olmayacaktır.

Yargı zırhlı çocuk cinayetleri

Faşist mafyatik AKP-MHP iktidarının, Kürt halkını inkâr ve imha politikalarının ürünü saldırganlığı yalnızca tutuklama ve katliamlarla kalmıyor. Kürt halkına karşı dinmeyen bir kin körükleniyor ve bu gündelik saldırılara dönüşüyor. İktidarın Kürt illerinde yürüttüğü sistematik baskı ve “güvenlik” politikaları sokaklarda çocukları canından ediyor. Kürt illerinde çok sayıda çocuk zırhlı araç çarpması, mayın veya bilinmeyen bir cismin patlamasıyla yaşamını yitirdi.

İlkokul 2'nci sınıf öğrencisi olan Mi-raç Miroğlu'nun ölümü ve sonrasında yaşananlar zırhlı araç çarpması sonucu ölen çocukları bir kez daha gündeme taşıdı. Mihraç'ın ölümüyle ilgili İdil Cumhuriyet Savcılığı tarafından yürütülen soruşturmanın, “Ölümlü trafik kazası” gerekçesiyle başlatıldığı öğrenildi. Çocuk hayatını kaybetmesine rağmen polis memurunun ifadesi olaydan 3 gün sonra ve gözaltına dahi alınmadan alındı ve polis serbest bırakıldı. Zırhlı araçların mahallelerde devriye gezerken çarptığı, çocukların evde uyurken duvarlardan araçların içeriye girdiği hiçbir ölümden kolluk güçleri ceza almadı.

CEZASIZLIK, ÖLÜMLERİN ÖNEMLİ BİR PARÇASI

İnsan Hakları Derneği (İHD) Diyarbakır Şubesi'nin 2008-2021 yılları arasında zırhlı araç çarpmalarına dair raporuna göre; 13 yılda en az 76 zırhlı araç çarpmasında 20'si çocuk 42 kişi ölümler, 21'i çocuk 90 kişi yaralandı.

Son yıllarda zırhlı araç çarpması sonucu yaşamını yitiren çocuklar ve yargılama süreçlerinin bazıları şöyle:

* 3 Haziran 2010'de Şırnak'ta akrep tipi zırhlı aracın, okul çıkışında yolda yürüyen 10 yaşındaki Diren Basan isimli çocuğa çarpması sonucu, çocuk olay yerinde yaşamını yitirdi. Olayla ilgili başlatılan soruşturma takipsizlikle sonuçlandı.

* 13 Haziran 2012'de Erzurum'un Karayazı ilçesinde ayakkabı boyacılığı yaptığı sırada zırhlı aracın çarpması sonucu 9 yaşındaki Yusuf Yılan yaşamını yitirdi. Olay ile ilgili dava açılmadı.

* 4 Mayıs 2017'de Şırnak'ın Silopi ilçesine bağlı Karşıyaka Mahallesi'nde devriye gezen akrep tipi zırhlı polis araç, 715'inci sokakta bulunan bir evin duvarını yıkarak içeri girdi. Yıkılan duvarın

Kürt halkı üzerindeki baskı ve zorbalıktan ayrı düşünülemez zırhlı araç ölümlerinin son bulması ise ancak Kürt halkının özgürlük ve eşitlik mücadelesine omuz vermekle mümkündür.

bulduğu odada uyku halinde bulunan 7 yaşındaki Muhammet Yıldırım ile 6 yaşındaki Furkan Yıldırım tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadılar. Panzer davasının karar duruşmasında fail Murat Maden hakkında beraat kararı veren mahkeme, diğer sanık sürücü Ömer Yeğit'e ise 2 yıl 1 ay ceza vererek, bu cezayı da 19 bin TL paraya çevirdi.

* 19 Haziran 2017'de Lice'den Diyarbakır'a giden minibüse, karşı yönden gelen zırhlı aracın çarpması sonucu 3 kişi yaşamını yitirdi. Yaşamını yitirenlerden biri de ilkokul 4'üncü sınıf öğrencisi Zilan Yamankılıç'tı. Hayatını kaybedenlerin taziyesine katılmak için yola çıkan 5 kişi de yine bir zırhlı aracın çarpması sonucu yaşamını yitirdi. Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü yaşamını yitirenlerin varislerine ihtarname göndererek, zırhlı araçta meydana gelen 250 bin euro tutarındaki hasarın olay tarihinden itibaren işlenecek yasal faiziyle birlikte ödenmesini istedi.

* 6 Kasım 2017'de Batman'ın Korik Mahallesi'nde arkadaşına araba sürme-

sini öğreten, ismi ve rütbesi öğrenilemeyen bir asker, özel aracıyla 5 yaşındaki Burak İlhan isimli çocuğa çarptı. Çocuk olay yerinde yaşamını yitirdi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldığı duyuruldu, ancak bir sonuç alınmadı.

* 29 Aralık 2017 tarihinde Diyarbakır'da şehir merkezinden Dicle Üniversitesi mevkiine giden minibüs tipi zırhlı polis aracı, 5 yaşındaki Ferhat Dalkılıç isimli çocuğa çarptı. Ferhat yaşamını yitirdi. Aile Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na giderek suç duyurusunda bulundu, ancak bir gelişme sağlanmadı.

* 13 Eylül 2019'da Diyarbakır'ın Bağlar ilçesi, 5 Nisan Mahallesi'nde zırhlı polis aracının çarptığı 6 yaşındaki Efe Tektekin hayatını kaybetti. 6 yaşındaki Efe yaya kurallarını ihlal ettiği gerekçesiyle asli kusurlu bulundu. Şüpheli polis İ.A.'nın ise, “tali kusurlu” olduğu tespiti yapıldı.

Sıralanan örneklerde görüldüğü gibi sokakta oynayan, evinde uyuyan çocuklar polis ve askerler tarafından sokak ortasında öldürülürken, yürütülen davalar takipsizlikle sonuçlanıyor. Asker ve polis-

ler ödül gibi cezalar alıyor, verilen komik para cezaları ise zamanla erteleniyor. Cezasızlık politikaları yaşanan ölümlerin önemli bir parçasını oluşturuyor. Genellikle “taksirli öldürme” suçundan açılan davalarda 2 yıldan 6 aya kadar hapis cezası isteniyor. Ancak yargı, alt düzeyde ceza verip bir de bu cezayı erteliyor. Çocukları öldüren asker ve polisler, en ufak bir bedel ödemededen aynı işi yapmaya devam ediyorlar.

ÇOCUKLARIN ÖZGÜRCE OYNAYABİLMESİ İÇİN...

Zırhlı araç kullananların yeterince donanıma sahip olmaması, araçların ses geçirmeme, yükseklik gibi teknik özelliklerinin şehir içi kullanıma uygun olmasının yanı sıra cezazsızlık politikası bu ölümlerin sistematik bir hal almasına neden oldu. Kürt halkı üzerindeki baskı ve zorbalıktan ayrı düşünülemez zırhlı araç ölümlerinin son bulması ise ancak Kürt halkının özgürlük ve eşitlik mücadelesine omuz vermekle mümkündür.

Alba direnişinde ilk ay geride kaldı

Tacize, baskıya, mobbing ve sendika düşmanlığına karşı direniş 28. gününe girerken, fabrikada sömürü düzenini korumaya çalışan patronlar yeni baskı uygulamalarını hayata geçiriyor.

Takım liderleri, amirler, ustalar, insan kaynakları işçilere mobbing uygulama, yalan beyanlarda bulunma vb. ile yıldırma çabalarını yoğunlaştırıyor. Sermayeye uşaklığa hazır kimi işçiler de bu baskı politikalarına alet oluyor.

Sözleşmeli işçiler performans yalanı ile işten çıkartılıyor. Kadrolu işçiler kalitecilerin ve amirlerin mobbingi ile istifaya zorlanıyor. Yapılan haksızlığa ve uygulanan muamelelere dayanamayarak işçiler istifasını veriyor. Tacize, sendika düşmanlığına, işten atmalara karşı direnen Alba işçileri ise direnişlerinin ilk ayını geride bıraktı.

ALBA'DA DİRENİŞ OKULU

Direnişin 30. günü 16 Eylül'de "Fabrika örgütlenmesi, sendikalaşma, örgütlenmenin önündeki engeller" başlıklı Direniş Okulu gerçekleştirildi.

Direniş okulunun sunumunu, Sinbo işçisi Dilbent Türker ile birlikte Kod-29'a karşı fabrika önünde aylardır direnen TOMİS İstanbul Temsilcisi Onur Eyidoğan yaptı. Direniş Okulu'na gelen ve Alba direnişçilerine destek olanlar, sloganlarla yürüyerek direniş alanına geldi. Direniş alanında yapılan sohbetin ardından Direniş Okulu'nun açılışını Alba direnişçisi En-

der Konar yaptı. Açılışın ardından fabrika örgütlenmesi, taban örgütlenmesinin önemi, fiili-meşru mücadelenin gerekliliği üzerine sunum gerçekleştirildi. Birçok fabrika ve direnişten örneklerin verildiği sunum, mücadele ve örgütlenme çağrısı ile sonlandı.

Sunumun ardından Gebze İşçilerin Birliği Derneği, Devrimci Gençlik Birliği, Genç İşçi Derneği, DEV TEKSTİL, direnişçi Tuğba Alaçam'ın kızı konuşmalar yaptı.

Direniş Okulu'nun sonrasında, sloganlarla içeriye işçilere örgütlü mücadeleyi yükseltmenin önemi üzerine sesleniş gerçekleştirildi.

Alba direnişçileri 30. gününde de Petrol İş üyesi işçilere seslenmek için fabrikalara dağıtımlar gerçekleştirdi. Direnişçilerin "Mücadeleci bir çizgi için sendikamızı yeniden inşa edelim" diyen mektubu Araymond, Plascam ve Cambro Özay fabrikalarına dağıtıldı. Vardiya giriş çıkışlarında yapılan dağıtımda birçok işçi ile direniş ve Petrol İş Sendikası'nın tutumu üzerine sohbet edildi.

SINBO DİRENİŞİYLE DAYANIŞMA

Direnişin 31. gününde Alba direnişçisi Ender Konar, Sinbo direnişiyle omuz omuza dayanışmayı yükseltti.

Sinbo fabrikasında Kod-29 ile işten atma saldırısına karşı açılan davanın ilk duruşmasının görüldüğü Yenibosna'daki adliye binası önündeki eyleme katılan Alba direnişçisi, yaptığı konuşmada Kod-

29'a karşı verilen her mücadelenin yanında olduklarını belirterek patronların ahlaksızlığının karşısında olacaklarını dile getirdi.

Açıklamanın ardından Sinbo fabrikasının önüne geçildi. Alba direnişçisi, Sinbo direnişçisi ve dayanışmacılarla birlikte direniş alanını düzenledi. Direnişlerin süreçlerine dair sohbetler yapıldı.

Sinbo direnişinin 236. gününde Alba direnişçisinin yanı sıra İşçi-Emekçi Kadın Komisyonları (İEKK) ve DGB de dayanışma ziyareti gerçekleştirdi. Mesai çıkışında Dilbent Türker Sinbo işçilerine seslendi. Direnişin 236. gününde olduğuna değinen Türker "Sinbo direnişimiz ilk günkü kararlılıkla Sinbo fabrikasında insanca çalışma koşulları oluşana dek devam edecektir" dedi ve devamında şunları ifade etti:

"Bugün Kod-29'a karşı açtığımız davanın ilk duruşması görüldü. İlk duruşma sonrası mahkeme 23 Aralık'a ertelendi. Ancak biz biliyoruz ki anayasal haklarımız patronlar tarafından gasp edilirken mahkeme işçi lehine kararlar çıkarmıyor. Ancak biz biliyoruz ki haklıyız ve kazanacağız!"

Konuşmada ayrıca Sinbo yönetiminin mesai saatlerini 07.00-17.00'den 8.00-18.00 saatlerine çekmesi kararının, Sinbo işçilerinin tepkisiyle geri çekildiği üzerinde duruldu. Sinbo direnişçisi, bu kazanıma işaret ederek işçileri birliklerini güçlendirmeye ve TOMİS'te örgütlenmeye çağırdı.

İŞÇİLER DİRENİYOR!

KENTPAR

Konya Kentpar'da Birleşik Metal-İş Sendikası'na üye oldukları için işten atılan ve fabrika içinden zorla çıkarılan 140 işçi direnişte.

Fabrika önünde direnen işçiler sendikacı şekilde işe geri dönmek istiyor. Sendikanın yetkiyi almasına rağmen işçiler işten atıldı. Anayasal haklarını kullandıkları için işten atılan işçilere dün Petrol İş Sendikası'na üye Alpla plastik fabrikasında çalışan işçiler dayanışma ziyareti gerçekleştirdi.

DEGA DEMİR

Ağır çalışma koşullarına karşı Türk Metal Sendikası'nda örgütlenen Dega işçileri sendikanın yetkiyi almasının ardından patronun işten atma saldırısıyla karşılaştı. İşçiler işten atılan arkadaşlarına sahip çıkarak 13 Eylül'de direnişe geçti.

İstanbul Esenyurt'ta bulunan Dega Demir ve Galvaniz fabrikası patronu yetkiye itiraz ederken işten atma saldırılarını hızlandırdı. En son 9 işçinin işten atılması karşısında yaklaşık 100 işçi iş durdurdu.

İşçiler, "Fabrikayı kapatırım, sendikayı kabul etmem" söylemlerini kullanan kapitalistin sendikalaşma hakkına yönelik tahammülsüzlüğünü sürdürdüğünü bildirdi.

BAKIRKÖY BELEDİYESİ

DİSK Genel-İş Sendikası 2 No'lu Şube, Bakırköy Belediyesi işçileri "toplu sözleşme hakkı" için Özgürlük Meydanı'nda eylemlerini sürdürüyor.

Hafta içi her gün 11.00-17.00 arası direniş çadırını kuran işçiler her Çarşamba basın açıklaması gerçekleştiriyor. Geçtiğimiz Çarşamba yapılan eylemde basın açıklamasında 2018 yılından beri kurallı ve güvenceli toplu sözleşme hakkı için süren mücadele ve işçilerin gasp edilen hakları hatırlatıldı.

"Anayasal hakkını kullanarak sendikal faaliyet ile işçilerin haklarını savunan ve kanunsuzca işten atılan işçi arkadaşlarımızın, işlerine iade edilmelerini istiyoruz" denilen açıklamada belediyenin toplu sözleşme hakkını gasp etmeyi sürdürdüğü belirtildi. Sinbo, SML Etiket, Bayrampaşa Belediyesi, Tur Assist, Carrefour, AdkoTurk, Bel Karper, Cargill, Uzel, Xiaomi işçilerinin direnişleri hatırlatılarak "Bizim kaybetmemiz işçi sınıfımızın kaybetmesi demek. Bu yüzden tüm direnişleri önemsemeliyiz" denildi.

Sinbo direnişçisinin açtığı dava 8. ay sonra başladı...

“Kod-29 kaldırılınsın!”

TOMİS üyesi Dilbent Türker'in Kod 29'dan işten çıkarılması üzerine açmış olduğu davanın ilk duruşması görüldü. Mahkeme öncesinde Yenibosna'da bulunan Bakırköy Adliyesi Ek Binası önünde yapılan açıklamada “Kod 29 kaldırılınsın” denildi.

Basın açıklamasında ilk sözü alan TOMİS temsilcisi Onur Eyidoğan, Dilbent Türker, 21 Ocak'ta işten çıkarılmasının hemen ardından dava açtıklarını belirterek şunları söyledi: “Bakanlıklar, yetkililer, kurumlar işçi ve emekçilere mahkemeleri çözüm yolu olarak gösteriyor ancak işe iade davası bile ancak 8 ay sonra görülebiliyor. Biz mahkemelerde kazanacağımızı biliyoruz ancak kazanım yıllar sonra geliyor ve geldiğinde işe iade patronun inisiyatifine bırakılıyor.”

Ardından İstanbul KHK'lılar Platformu adına söz alan Serap Kılıç şunları vurguladı: “Aynı KHK'larla bir gecede hayatımızın değiştiği gibi Kod 29'la da işçiler sivil ölüme mahkûm edilmek istendi. Bu ahlaksız düzenin sonucudur KHK'lar ve Kod 29. Bizler, ezilenler, muhalifler olarak işçi ve emekçilerin her zaman yanındayız.”

Devrimci Gençlik Birliği (DGB) temsilcisi söz alarak şunları belirtti: “Sinbo direnişi özgürlüğümüz, geleceğimiz ve haklarımız için bizlere ne yapmamız gerektiğini gösteriyor. Biliyoruz ki bu direniş aslında çoktan kazandı, düzenin mahkemelerinde de kazanacak. Zafer direnen emekçinin olacak.”

Genç İşçi Derneği (GİDER) adına yapı-

lan konuşma Sinbo direnişi selamlanarak başladı. GİDER temsilcisi şu ifadeleri kullandı: “Kod 29 patronların işçi düşmanlığı için kullandığı maddedir. Patronlar ceplerini milyonlarla doldururken işçiler açlığa mahkûm ediliyorsa buna cevabımız direniştir. GİDER olarak Sinbo direnişçisi Dilbent'in yanındayız.”

Ardından Gebze'de taciz ve mobinge karşı mücadele eden Petrol-İş üyesi Alba direnişçisi söz alarak şunları söyledi: “Kod 29'a karşı direnen arkadaşımız Dilbent'in yanındayız. Kod 29 devlet tarafından patronlara lütf olarak sunulmuştur ve patronlar işçiler üzerinde sopa olarak kullanılmaktadır. Biz işçiler bu topyekun saldırılara karşı mücadele etmek zorundayız. Dilbent'in ve kod 29'a karşı mücadele eden işçilerin yanındayız.”

İşçi Emekçi Kadın Komisyonları (İEKK) adına yapılan konuşmada Sinbo direnişinin özellikle kadın işçiler için örnek bir mücadele olduğuna dikkat çekilerek şunlar ifade edildi: “Sinbo direnişi ile benzer bir örnek Alba'da yaşandı. Kadınlar taciz ve mobinge karşı ses yükseltiyorlar. Sinbo ve Alba'dan öğrenerek mücadeleyi yükseltme çağrısı yapıyoruz.”

Ardından direnişçi Dilbent Türker okuduğu basın açıklamasında direnişin sürecini, talepleri ve kazanımları anlatarak şu ifadeleri kullandı:

“Kod 29 'Ahlak ve iyi niyet kuralına aykırı davranış' demek. İş yerlerinde tacizcilere, işçi düşmanlarına Kod 29 uygulanmazken insanca çalışma koşulları isteyen bizler ahlaksızlıkla suçlanıyoruz.

Görüyoruz ki ahlak kavramı bile sınıfsaldır, patronlara göre iş kazalarında ölmek istemiyoruz' demek, 'tacizsiz mobingsiz çalışmak istiyoruz' demek ahlaksızlıkmiş.

“Asıl ahlaksızlar, işçilerin canı pahasına sömürüyü katmerleştiren ve onları teşvik edenlerdir.

“SGK, Kod 29'un 29 rakamı değiştirerek her suçlamaya ayrı bir kod koyarak Kod 29'u kaldırdığını iddia etti ancak hukuksuzca Kod 29 ile işten atılanların mağduriyetleri giderilmedi.

“25/2 maddesinde ki Kod 29 da ki suçlara getirilen yeni kodlar sendikalaşan işçilere insanlık dışı çalışma koşullarına ses çıkaran işçilere kullanılmaya devam ediyor.”

“SORUMLUSU, SERMAYEDARLAR VE İKTİDARDIR”

Her sene yüzbinlerce işçinin Kod29 ve türevleri ile işçilik sicili bozularak işten çıkarıldığına dikkat çeken Türker mahkemelerde kazanıldığını ancak uzun sürdüğünü vurguladı. “Tüm bu haksızlığın hukuksuzluğun sorumlusu sermayedarlar ve onların bir dediğini ikiletmeyen iktidardır” diyen Türker son olarak taleplerini şu şekilde sıraladı:

“İşçilere iş ve gelir güvencesi sağlansın! İş yasasının 25/2 maddesi kaldırılınsın! Sendikal örgütlenmenin önündeki engeller kaldırılınsın! Haksız ve hukuksuzca elimden alınan işim geri verilsin.”

Atılan sloganlar ile basın açıklaması sona erdi. Bir sonraki duruşma 23 Aralık'a ertelendi.

İpekiş'te direniş

Bursa Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi'nde, TEKSİF'in örgütlü olduğu İpekiş fabrikasında, geçtiğimiz dönem imzalanan ihanet sözleşmesine tepki olarak işçiler sendikadan istifa etmişti. DİSK Tekstil'in üyelikleri kabul etmemesinin ardından işçiler Öz İplik İş Sendikası'na üye olmuştu.

Geride kalan üç yılda istifa eden işçiler üzerinde baskılar eksik olmadı. Yeni grup toplu iş sözleşmesi süreci yaklaşırken, yetki tespitine iki ay kala İpekiş'te işçi kıyımı başladı. 7 işçi işten atıldı. Aralarında istifa sürecine önderlik eden işçiler yer aldığı gibi, farklı dönemlerde Teksif'te baş temsilcilik yapmış ancak muhalif işçilerle hareket eden iki işçi de bulunuyor.

Direnişin ilk gününde fabrika önünde çadır kurulmasına polis izin vermezken, işçiler fabrika önünden ayrıldı ve çadır kurarak direnişe geçti. Devam eden çadır direnişinde işçiler vardiya dönüşümlerinde arkadaşlarına seslenerek birlik olma çağrısı yapıyor.

Belediye işçilerine polis saldırısı

CHP'li Şişli Belediyesi'nden Kod-29 ile işten çıkarılan ve 650 günü aşkındır direnen belediye işçileri CHP Genel Merkezi'ne yürüyüş gerçekleştirmek istedi. Ankara'ya yürümek isteyen belediye işçilerine Şişli Belediyesi önünde polis saldırdı. Eylemde “Direnen Şişli Belediye işçileri” imzalı “CHP elini ekmeğimden onurumdan çek” pankartı açıldı. 10'a yakın kişinin gözaltına alındığı eylemde bir işçi de yaralandı.

Bel Karper'de greve silahlı saldırı

Tekirdağ Çorlu'da Bel Karper fabrikasında Tek Gıda-İş üyesi işçilerin grevi sürüyor. Aylardır devam eden mücadeleye yönelik patronun saldırıları da eksik olmuyor. Son olarak 17 Eylül gecesi çadıra silahlı saldırı oldu. “Servis önu kesildi diye koşu koşu gelen jandarma silahla saldırı var deyince oralı bile olmuyor” diyen işçiler, 125 gündür saldırılara göğüs gerdiklerini belirterek şunu ekledi: “2 akşamdan beri çadırımıza yapılan korkutma saldırısı bardağı taşıran son damla idi.”

Pandemide eğitim ve TÜSİAD'ın "değerlendirmesi"

Covid-19 vakalarının dünya genelinde yeniden yükselişe geçtiği bir süreçte, Türkiye'de lise ve öncesi okullar yüz yüze eğitime başladı. Okullarda salgın konusunda alınacak önlemlere dair son ana kadar açıklama yapmayan MEB, okulların açıldığı günlerde, vaka görülmesi durumunda izlenecek yolları içeren biçimsel bir rehber hazırlamakla yetindi.

Okullarda yüz yüze eğitime geçilmesinin ardından sınıflarda vaka görülmeye başlandı, birçok sınıf karantinaya alındı. Geçtiğimiz günlerde TRT Haber canlı yayınına katılarak açıklamalarda bulunan Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, 850 bin sınıfın "sadece" 198'inde vakalar nedeniyle yüz yüze eğitime ara verildiğini söyledi. Eğitim-Sen, TTB gibi ilerici kurumlar salgın dönemi boyunca ve gelinen yerde yüz yüze eğitime geçilmesiyle birlikte, iktidarın eğitim alanında acil olması gereken önlemlere dair sürekli açıklamalar yapıyorlar. Okullarda gerekli hijyenin sağlanması, sınıfların mevcudiyetinin azaltılması, toplum sağlığı açısından yetişkinlerin aşılması için daha fazla bilinçlendirme çalışmasının yapılması, 12 yaş üstü herkesin aşı olması gerektiği vb. gibi birçok uyarıda bulunuyorlar.

Bilindiği üzere, AKP-MHP iktidarı salgın dönemi boyunca toplumun sağlığını hiçe sayan adımlar attı, gerekli hiçbir önlem almadı ve gelinen yerde Türkiye'de salgının felakete dönmesine neden oldu. Salgın döneminde eğitim alanında yaşanan sorunların ciddiyeti öyle bir boyuta ulaştı ki, gelinen yerde sermayedarların belli bir kesimi dahi duruma dair "değerlendirmelerde" bulunmak zorunda kaldı. Salgının eğitim üzerindeki etkilerine yönelik "durum tespiti yapmak" amacıyla, Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD) Eğitim Çalışma Grubu faaliyetleri kapsamında, Eğitim Reformu Girişimi (ERG) ile birlikte "Covid-19 Etkisinde Türkiye'de Eğitim" raporu hazırlandı. Raporun tanıtıldığı toplantıda, eğitime dair yapılan değerlendirmede öne çıkan tespitler şöyle sıralanıyor:

- "Covid-19'la beraber tüm dünyada eğitim hayatı büyük bir değişim içerisinden geçiyor. Nitekim UNICEF salgının eğitim üzerindeki etkilerini azaltmak için hükümetlere, eğitimdeki dijital uçurumların kapatılması, beslenme ve sağlığa erişimin garanti altına alınması,

Eğitimdeki fırsat eşitsizliğinin bu denli derinleşmesinin sorumluları da aynı sermayedarlardır. Sorunun kaynağı olanlardan, sorunun çözümü beklenemez elbette.

aşılmanın düşük maliyetli hale getirilmesi, çocukların ruh sağlığının desteklenmesi ve cinsiyete yönelik şiddete son verilmesine ilişkin çağrıda bulunuyor. Dünya Ekonomik Forumu da Covid-19'un bir sağlık krizi olmaktan çıkıp, orta ve uzun vadede ekonomik kırılmalara, toplumsal dengesizlikleri körükleyebileceği uyarısını yapıyor."

- "Covid-19 döneminde kimi ülkeler yüz yüze eğitime devam etti kimi ülkeler tamamen dijital dönüşümü kullandı. Bazı ülkeler ise hibrit bir yöntemi tercih etti. Teknolojik imkanlar ancak tüm çocuk ve gençler için fırsat eşitliğinin olduğu bir ortamda arzu edilen verimi sağlayabilir. Aksi durumda sosyoekonomik açıdan mevcut eşitsizliklerin derinleşmesi ve uçurumların artması ne yazık ki kaçınılmaz hale geliyor. Salgında her çocuk ve gencin uzaktan eğitime erişebilmesi ve içeriklerden en verimli şekilde yararlanabilmesi önemli bir zorluk alanı olarak ortaya çıktı. Ailelerin imkanları da bu durumu etkiledi. Bu süreçte öğretmen ve velilerin fedakar çabalarını da gözlemledik."

- "Salgın döneminde 'önce sağlık' denilerek, öngörülenden daha uzun süre yüz yüze eğitime ara verildi. TEDMEM

raporu, yüz yüze eğitime uzunca bir süre ara verilmesinin okul terki ve öğrenme kayıplarında artışa neden olduğunu, Türkiye'de temel ve orta öğretimin toplamında yaklaşık 160 bin öğrencinin okulu terk etme riskinin olduğunu gösteriyor. Dünya Bankası'na göre, Covid-19 salgınında okulların kapanmasının öğrencilerin gelecekteki gelirlerinde, düşük gelirli ülkelerde 2 bin 833 dolar, orta gelirli ülkelerde 6 bin 777 dolar, yüksek gelirli ülkelerde ise 21 bin 158 dolar azalmaya neden olabilecek."

- "Covid-19 süreciyle küresel ölçekte 1.5 milyar öğrencinin eğitim hayatı sekteye uğradı. 22 milyon okul öncesi, 105 milyon ilkökul, 53 milyon ortaokul ve 34 milyon lise öğrencisinin yüz yüze eğitimin sürecinin neredeyse yüzde 75'i gerçekleşemedi. 100 milyonu aşkın öğretmen ve okul personeli de salgın sürecinden etkilendi. UNESCO'nun verilerine göre, Türkiye'de okullar 130 gün kapalıydı. Bu durum Türkiye'yi OECD ülkeleri arasında Meksika'dan sonra en çok okulların kapalı olduğu 2. ülke konumuna getirdi. Bunun ekonomiden sağlığa her alanda etkilerini bekliyoruz."

- "Covid-19 her alanı etkiledi ama bu alanlar eşit dağılmadı. Kırılmalı

yüksek birey ve gruplar için Covid-19'un etkileri çok daha şiddetli oldu. Salgın döneminde kadınlara yüklenen bakım emeği ve ev içi sorumluluklar arttı ve bu kadınların işten ayrılmalarına neden oldu. Neticede çift kazançlı aile yapısı bozuldu, hane içi gelir azaldı. Bu durumdan öğrenciler de doğrudan etkilendi. Annelerin istihdamı ile çocukların durumu ilişkili olduğu için kadınların işe dönememelerinin uzun dönemli olumsuz etkisi beklenebilir. Covid-19'un 140 milyon çocuğu daha yoksulluğa itmesi ve tüm dünyada bu sayının 725 milyona çıkması bekleniyor. Dünya Bankası'na göre, 20 yıl sonra işgücünün yaklaşık yüzde 46'sını Covid-19 salgınında öğrenci ya da bu dönemde 5 yaşın altında olan kişiler oluşturacak."

- "Erken çocukluk eğitimi dünya genelinde okuldan ayrılmanın en çok olacağı kademe olarak öne çıkıyor. Bu kapsamda 5 milyon çocuk okuldan ayrılma riskiyle karşı karşıya. UNICEF'in araştırmasına göre, Türkiye'nin de içinde bulunduğu üst-orta gelir grubundaki ülkelerde okul öncesi eğitime yapılan 1 dolarlık yatırım, ülkeye 10.86 dolar olarak geri dönüyor. Yine dünya genelinde 6.5 milyon ilkökul ve 4.5 milyon ortaokul öğrencisi okuldan ayrılma riski altında."

• “Türkiye’de 16 Mart 2020-2 Mart 2021 tarihlerin arasında ortaöğretimde 12. sınıflar okula 10 gün, 9. sınıflar ise 4 gün gitti. 10 ve 11. sınıflar hiç gitmedi.”

• “Suriyeli öğrenciler, salgın döneminde ekonomik zorluklarla ve eğitime erişimde önemli sorunlarla karşı karşıya kaldılar. Okul çağındaki her 100 sığınmacı çocuktan 48’inin eğitimi bırakmak zorunda olduğu belirtildi. Türkiye’de internet erişimi okul çağındaki çocukların bulunduğu yoksul ailelerde yüzde 39 oranında. Derin Yoksulluk Ağı’nın yaptığı araştırmada görüldüğü, salgın öncesinde okula giden çocukların yüzde 11.3’ünün yeni dönemde okula gitmeyeceği ortaya konuluyor. Eğitimi bırakmak zorunda kalan, çalıştırılan çocukların sayısında önemli bir artış bekleniyor.”

Türkiye işçi ve emekçilerine kapitalizmin sömürü çarklarında açlığı ve yoksulluğu reva gören, eğitimin dinci-gerici bir içeriğe kavuşturulması başta olmak üzere her kaleminin paralı hale getirilmesinde büyük payı olan sermaye sınıfının bir kesiminin dahi eğitimde yaşanan sorunlara çubuk bükmesi, eğitimde gelinen durumun vahametini gözler önüne sermektedir. Elbette sermayedarların derdi, eğitimi “eşit, parasız, bilimsel ve ulaşılabilir” bir hale dönüştürmek veya salgın döneminde daha da derinleşen fırsat eşitsizliğinin ortadan kaldırılması değildir. İktidarı ele alan her sınıf gibi onlar da geleceklerini genç kuşaklarda görmekte, bundan dolayı da eğitimin içeriğini kendi ideolojileri çerçevesinde şekillendirerek, toplumu istedikleri “nitelikte” yetiştirme hedefiyle hareket etmektedirler. Eğitimde yaşanan dönüşüm, toplumun büyük bir kesiminin 1,5 senelik süre boyunca eğitime uzak kalması vb. sorunlar, gelecekte ciddi sorunlara yol açacaktır. Bu sorunları kendi cephelerinden değerlendirmeye ihtiyacı duyan sermayedarlar ise, oluşan bu tablonun baş sorumlularıdır.

Uzaktan eğitim sürecinde, öğrencilerin ve öğretmenlerin uzaktan eğitime ulaşabilmeleri için gerekli teknik ekipmanları dahi sağlamayan iktidar, yukarıdaki “değerlendirmeyi” yapanların temsil edildiği iktidardır. Eğitimdeki fırsat eşitsizliğinin bu denli derinleşmesinin sorumluları da aynı sermayedarlardır. Sorunun kaynağı olanlardan, sorunun çözümü beklenemez elbette. Eşit, parasız, bilimsel ve ulaşılabilir bir eğitim, sermayedarlara ve onların düzenine karşı mücadele ederek sağlanabilir. Pandemi bir kez daha bu gerçekliğe ışık tutmuştur. Pandemi koşulları ise toplumun büyük bir kesiminin birleşik ve örgütlü bir mücadeleyi büyütmesini yakıcı bir ihtiyaç haline getirmiş ve bunun olanaklarını her zamankinden daha çoğaltmıştır.

Eşit, parasız, nitelikli ve ulaşılabilir eğitim için mücadele!

Okullar salgın tehlikesi altında, vaka/hasta sayılarının yükselişte olduğu bir süreçte açıldı. Yüz yüze eğitime başlanıldığı günden bu yana birçok okulda korona salgını tespit edildi. Bundan dolayı birçok sınıfta yüz yüze eğitime ara verme mecburiyeti doğdu. Pandemiye karşı genel olarak ciddi bir önlem almayan AKP-MHP iktidarı, eğitimin sağlıklı bir şekilde devam ettirilmesi için de kayda değer bir önlem almadı. Sadece vaka tespit edildiğinde yapılacakları anlatıldığı bir rehber hazırlamakla yetindiler.

Okulların açılmasının ardından geçen kısa sürede eğitim aksamaya başladı. Geçtiğimiz günlerde Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, vaka tespit edilen ve yüz yüze eğitime ara verilen sınıf sayısını açıkladı. Buna göre, 850 bin dersliğin 198’inde yüz yüze eğitime ara verildi. Bu açıklamanın yapılmasından sonra basına yansıyan haberlere göre ise, en az 5 ilde birçok sınıfta daha yüz yüze eğitime ara verildi, çok sayıda öğrenci karantina altına alındı.

Sorunlara biçimsel ve göstermelik sözde “çözümler” üretmekle yetinen rejim, eğitim alanında da bundan fazlasını yapamıyor. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, koronavirüsüne ilişkin güncel bilgileri paylaşmak için düzenlediği basın toplantısında 13 Eylül Pazartesi günü itibarıyla kentlerdeki bazı okullarda öğrencilere PCR testleri yapacaklarını duyurmakla yetinmişti. Ancak ailelerde oluşan kaygı ve tepkilerin basıncıyla ve-

lilerin bilgilendirileceğini, onların izneleri olmadan hareket edilmeyeceğini duyurmak zorunda kaldı.

Okullarda yayılan salgınla ilgilenmeyen rejim, eğitim kurumlarında dinci-gerici uygulamaların hem yaygınlaştırılması hem kalıcı hale getirilmesi için uğraşiyor. Özellikle son yıllarda Diyanet İşleri Bakanlığı ile eğitim alanında birçok protokol imzalandı. MEB’in kapılarını meczuplara açan rejim, farklı yaşta öğrencileri dinci-gerici ideoloji ile zehirlemek için seferber olmuş görünüyor. Yeni eğitim döneminde dinci-gerici ideolojiyi çocuklara empoze etmek için birçok hazırlık yapılmaktadır. Son olarak, Diyanet İşleri Başkanlığı’nın 4-6 yaş grubu çocuklara yönelik Kuran kurslarının “zorunlu eğitimden sayılmasına” yönelik kirli bir plan yaptığı ortaya çıktı.

Diyanet’in buna dair hazırladığı raporda, bu rezil hedefe ulaşmak için Milli Eğitim Bakanlığı ve ilgili akademisyenlerle toplantı yapılacağı belirtildi. Aynı zamanda 13-18 yaş grubuna özgü yaz Kuran kursu açma çalışmaları da başlatılan Diyanet, Türkiye Diyanet Vakfı öğrenci yurtları, gençlik merkezleri, cezaevleri, hastane, YURT-KUR, üniversite kampüsleri gibi yerlerde Kuran kursları açılması için de çalışma yürütüyor.

Salgına karşı önlem almak için (eğitim, sağlık vb.) gerekli bütçeyi ayırmayan dinci-gerici AKP-MHP iktidarı, görüntüyü kurtarmak adına “biçimsel” önlemler alıyor. Ama öte yandan çocuk-

lara zorla dayatılan dinci-gerici uygulamaları kalıcılaştırmak hedefiyle hareket ediyor.

Uzaktan eğitimin verildiği 1,5 sene içerisinde 8 milyona yakın öğrenci, gerekli teknik ekipmanlara ve donanıma (bilgisayar, internet, ses donanımı vb.) sahip olmadığı için eğitimden mahrum kalmıştı. Uzaktan eğitime erişemeyen Türkiyeli öğrencilerin yanına göçmen çocukların eğitimden uzak kaldığı gerçeği eklenirse, oluşan tablonun vahameti daha net görülecektir.

Yakın zamanda Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, mecliste gündeme getirilen soru önergesine verdiği cevapta, sadece 771 bin 458 sığınmacı çocuğun okula gittiğini belirtti. Bölgesel Mülteci ve Dayanıklılık Planı raporuna göre ise geçici koruma sağlanan çocukların yüzde 35,8’i eğitimden uzak kaldı. Çocukların okula gidememesinin temel nedeni ise geçim sıkıntısından kaynaklı çalışmak zorunda olmalarıdır. Eğitim alanına bütçe ayırmak yerine, Diyanet İşleri Bakanlığı’na dev bütçeler ayrılmakta, geçim sıkıntısından dolayı ise binlerce öğrenci temel hakları olan eğitimden mahrum bırakılmaktadır.

Sermayenin saray rejimi çürüdükçe, eğitim alanındaki sorunlar da derinleşiyor. Dolayısıyla eşit, parasız, nitelikli ve ulaşılabilir eğitim hakkını kazanmak için mücadele etmek, her zamankinden daha yakıcı bir görev ve sorumluluk olarak önümüzde durmaktadır.

Meslek liseleri devrim meselesidir!

1940'lı yıllarda teknik işçi şiarıyla açıldı mesleki eğitim kurumları. O yıllardan bugüne meslek liseleri ve Mesleki Eğitim Merkez'leri (MEM) sermayedarların vazgeçilmezi haline geldi. Öğrenim sürecinin yalnızca teori ile sınırlı kalmaması ve pratik ile iç içe ilerlemesi nitelikli bir eğitim sürecidir. Ancak doğası gereği hayatın her alanını sömürü ve kâr hırsı ile bürüyen kapitalizmde bu eğitim modeli, gençliğin henüz okul sıralarının başındayken sömürü çarkları içerisine çekilip, adeta istismara maruz kalması anlamına gelmektedir yalnızca. Bu istismar gelinen yerde o denli ciddi boyutlara ulaşmıştır ki, açıklanan resmi verilere göre iş cinayetlerinde bedel ödeyenlerin başını çocuk işçiler çekmektedir. Filli Boya'da staj yaparken elektrik akımına kapılarak yaşamını yitiren Oğuzhan Çalışkan'ı, okulunun atölyesinde elini giyotin makinesine kapıran İlknur'u ve daha nicelerini unutmamak.

Gözlerini yalnızca kâr ve para bürüyen, insana yalnızca bir makinenin uzvu gözüyle bakan, çalışma ortamlarında gerekli önlemleri almayarak bir insanın yaşamından çok cebine girecek üç kuruş daha fazla parayı öncelik bilen asalak sermayedarlar, on yıllardır eğitim kurumlarını da bu acımasız amaçları doğrultusunda kullanmaktan geri durmuyorlar. Sermaye iktidarının dinci gerici ideolojiyi geleceğin işçi ve emekçilerine empoze ederken kullandığı en temel araçlarından biri olan imam hatipler, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından en fazla eğitim bütçesinin ayrıldığı yerler olurken, hemen ardından meslek liseleri geliyor. Sermayenin ihtiyaçlarını karşılamak, kalifiye eleman yetiştirmek için köleler yetiştiren bu okullar büyük bütçelerin ve yatırımların muhatabı oluyor. Sermayedarlar, gözbebeği belledikleri meslek liselerine duydukları ilgiyi açıkça belli etmekten geri durmuyorlar. Tüm bunları da eğitim kelimesinin "şirinliği" ardına sığınarak gerçekleştiriyorlar.

Yakın zamanda bir konuşma gerçekleştiren İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, uzun zamandır ara eleman sıkıntısı yaşadıklarını belirterek, şöyle diyor: "Mesleki eğitimin müşterisi ağırlıklı olarak elbette iş dünyası. Özel sektörün çok yoğun bir şekilde mavi yakalı yetişmiş, üretime katkı verecek genç-

lere ihtiyacı var. Piyasa beklentileri ile eğitim sisteminin çıktılarını eşleştirecek bir yapıyı hızlı ve etkin bir şekilde hayata geçirmemiz gerekiyor." İTO Başkanı, kuruluşundan itibaren sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda şekillenen mesleki eğitimde halen daha istedikleri verimi sağlayamadıklarını ifade ediyor ve ekliyor: "Yeni nesil, sanayi kesiminde çalışmayı tercih etmiyor. Gençlerimiz ne yazık ki mavi yaka işlere yeterince talep değiller. Sanayiye yeni nesil için trend meslek yapmalıyız." Konuşmasının devamında çeşitli projeler ile meslek liselerine makineler sağlamaya devam edeceklerini, mesleki eğitimin sonuna kadar destekçisi olacaklarını vurguluyor. Bu sözler esasen sermayedarların gençlere bakışını özetliyor.

Yine yakın zamanda Ankara Sanayi Odası, bir milyon lira değerinde maske üretimi konusunda Milli Eğitim Bakanlığı ile iş birliği protokolü imzaladı. MEB ve sermaye grupları arasında gerçekleştirilen daha sayısız iş birliği ise sürüyor. Nitekim MEB, 2023 eğitim vizyonunun büyük bir kısmını "Eğitimde sermaye ile iş birliği" olarak açıkladı. Bu vizyona uygun olarak da meslek liselileri sömürü çarklarına tam zamanlı katabilmek için ellerinden geleni yapıyorlar.

"MESLEK LİSESİ MEMLEKET MESELESİ" DEĞİL, DEVRİM MESELESİDİR!

Meslek liselerinde, inanılmaz bir ge-

lişim söz konusu. Ancak bu, en başta da belirtildiği gibi, toplumun gelişimi için değil, doğrudan sermayenin gelişimine endeksli. Meslek liselerinde iki yüzü aşkın farklı bölüm bulunuyor. Bu bölümler o kadar geniş bir yelpazede ki, bir yanda CNC makinesi üretimi gerçekleştirilirken, öte yanda bir başka lisede AR-GE adı altında savunma sanayi projeleri hayata geçiriliyor. Lise atölyelerinde "Silah sistemlerini yerleştirme ve millileştirme, dışa bağımlılığı ortadan kaldırma hedefi ile..." denilerek, Çelik Kasa Pompalı Taktik Silahları üretiliyor. Bu liselerin büyük bir kısmı da sermayedarlar tarafından bizzat açılıyor ve finanse ediliyor. Yine liselerin büyük bir kısmı organize sanayi bölgeleri içerisinde bulunuyor.

Eğitimin adeta unutulduğu pandemi sürecinde dahi tüm eğitim kurumları uzaktan eğitime geçerken, sadece meslek liseleri "eğitime" ara vermedi. Tıpkı üretim yerleri gibi meslek liseleri de kapanmadılar.

Fabrikaları aratmayacak düzeyde atölyelere sahip olan meslek liselerinde, özellikle pandemi sürecinde dezenfektandan maskeye, siperlikten tıbbi ekipmana kadar birçok ihtiyaç üretildi. Bu üretim bizzat MEB tarafından "gururlara" vesile edildi.

Usta başı haline gelmiş meslek öğretmenleri ve hiçbir ücret almayarak, virüs kapma riski ile adeta köle gibi çalıştırılan öğrencilerin tonlarca dezenfektan üretmesi başarı hikayesi olarak gösterildi.

Son senelerinde 3 gün staj yapıp 2 gün okula giden liseliler, pandemi sürecinde hafta boyunca staj yaptıkları işyerlerinde ucuz işgücü olarak çalışmaya devam etmek zorunda bırakıldılar.

Sermaye devleti için meslek liselerinin önemi büyük. Meslek lisesi onlar için adeta "memleket meselesi" durumunda. Öyle ya, henüz sıralarının başında dinci-gerici müfredat ile uysal köleler haline getirilen, sermayenin her ihtiyacına uygun ucuz, nitelikli, kalifiye elemanlar olarak yetiştirilen geleceğin -günün- işçileri onlar.

Sermaye devleti tarafından meslek liselilere gösterilen önem o denli büyük ki, eğitimin uzun bir aradan sonra yüz yüze açılıyor olması şerefine, Sultanahmet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin açılışına bizzat Tayyip Erdoğan katıldı.

İşçi ve emekçilerin yaşadığı semtlerde en az imam hatipler kadar yaygın olan meslek liseleri, emekçilerin çocuklarını en azından bir meslek sahibi olsun diyerek gönderdikleri bir "gelecek" kapısı olarak görülüyor. Meslek lisesi diploması ise kolda duran bir "bilezik" olarak lanse ediliyor. Oysaki meslek liseleri çocuk işçiliğinin yasal kılıfı haline gelmiş durumdadır.

Eğitimin her alanındaki gençlerin ve meslek liselilerin yaşadığı tüm sorunlar ancak sınıfsız bir toplum mücadelesini büyütmeyle, işçi sınıfının iktidara geçmesiyle çözülebilir.

Devrimci Gençlik Birliği Genişletilmiş Merkezi Yürütme Kurulu toplandı...

Haklarına, özgürlüğüne ve geleceğine sahip çık!

Devrimci Gençlik Birliği Genişletilmiş Merkezi Yürütme Kurulu, gündemine dönem değerlendirmesi, yeni dönem ve politik kampanya sürecini alarak toplandı.

EĞİTİM HAKKININ GASPI PANDEMİ DÖNEMİNDE DAHA DA DERİNLEŞTİ

2019 Mart'ından bu yana örgün eğitime ara veren üniversiteler, üç sömestrin ardından yeniden eğitime başlıyor. Pandemi döneminde eğitim sisteminde yaşanan sorunlar eğitim hakkının gaspını daha da derinleştirdi. Sermaye devleti pandemiyi daha ilk gününden sermayedarlara bir dizi teşvik, ödenek ve yardım paketi açıklarken, milyonlarca işçi ve emekçi çocuğunun eğitim hakkını adeta yok saydı. Eğitime dönük herhangi bir bütçe, plan ve program açıklanmadı. Online eğitime plansız geçiş, halihazırda yaşanan sorunları adeta kaosa çevirdi. En köklü üniversitelerde dahi online eğitim altyapısı olmadığı için online eğitim sistemleri birbiri ardına çöktü. Sorunlar bununla da sınırlı kalmadı. Milyonlarca öğrenci online eğitime internet, bilgisayar vb. altyapı ve teknik ekipman eksiklikleri nedeniyle erişemedi. Üniversiteler bunu giderecek hiçbir adım atmazken, YÖK daha ileri giderek "isteyen öğrencilerin kayıtlarını dondurabileceğini" duyurdu. İşte bütün bunlar sermaye devletinin eğitime bakış açısının özetidir.

Kuşkusuz eğitim hakkının gaspı yalnızca pandemi döneminde yaşanmamıştır. Öncesinde de eğitim hakkı paralı, nitelsiz, anti-bilimsel uygulamalar ile gasp ediliyordu. Pandemi dönemi uygulamaları bunu daha da derinleştirdi. İki yılın ardından üniversitelerin açılışı, pandemi ile derinleşen bu olguyu tüm çıplaklığıyla gözler önüne serecektir.

Yüzbinlerce genç bir dizi önemli sorun ile üniversitelere gelmeye hazırlanıyor. Üstelik birçok üniversitede büyük bir belirsizlik hâkim. Eğitimde kayıp zamanın telafisi, kampüslerin pandemi koşullarına uygun hale getirilmesi, barınmadan ulaşımın birçok sorun daha şimdiden yakıcı bir şekilde karşımızda duruyor. Üniversitelerin kapalı kaldığı iki yıl boyunca yeni döneme hiçbir hazırlık yapılmadığı görülüyor. İşte bu koşullarda, üniversitelere gelecek yüzbinlerce gencin en yakıcı ve ortak talebi eğitim hakkı olacak.

ÜNİVERSİTELER AÇILIRKEN...

Üniversiteler akademik takvimlerini ve ders programlarını duyurmaya başladı. Buna göre ODTÜ, İstanbul Üniversitesi başta olmak üzere bir dizi üniversitenin hazırlık bölümü online olacak. Ayrıca üniversitelerde online ve yüz yüze eğitim (hibrit model) birlikte devam edecek. Oranını üniversite yönetimleri belirleyecek. Eğitimde yaşanan üç sömestrik kayıp zamanın nasıl telafi edileceğine dair ise hiçbir açıklama yapılmadı. Demek oluyor ki, eğitimde üç dönemlik kayıp zaman adeta yok sayılıyor. Hibrit eğitim uygulanacak olsa da altyapı konusunda adım atılmadı, üniversiteler pandemi koşullarına uygun hale getirilmedi. Yani yeni dönemde de online eğitimde üniversitelerin sistemleri çökecek, internet ve teknik ekipman sorunu yaşayan öğrenciler eğitime erişemeyecek. Yüz yüze eğitimde ise sorunlar daha büyük. Yüzbinlerce öğrencinin üniversitelere gelmesi ile büyük bir barınma sorunu açığa çıkıyor. Pandemi döneminde bu konuda da hiçbir adım atılmadı. Yetersiz olan öğrenci yurtları yeni dönemde daha da yetersiz hale geldi. KYK ve üniversite yurtlarına zam yapıldı. Yüzbinlerce öğrenci barınma sorununu fahiş ücretli yurtlar, evler, tarikat ve cemaat yurtları ile çözmek zorunda bırakılıyor. Barınma sorunu eğitim hakkının kullanılmasında en yakıcı sorunlardan biri olarak karşımıza çıkıyor.

HAKLARINA, ÖZGÜRLÜĞÜNE, GELECEĞİNE SAHİP ÇIK!

Bütün bu sorunlar, pandemide daha da ağırlaşan eğitim hakkının gaspı tablosu, geniş gençlik kesimlerinin hakları, özgürlüğü ve geleceği için mücadele etmesini zorunlu hale getiriyor.

Devrimci Gençlik Birliği olarak bu dö-

nem başlatacağımız politik kampanyamızda eğitim hakkının gaspından artan baskı ve yasaklara, geleceksizleştirme saldırılarına karşı "haklarına, özgürlüğüne, geleceğine sahip çık" çağrısını yükselteceğiz.

Bu kapsamda kampanyamızın ilk ve en temel gündemi, gençliğin en yakıcı ortak talebi olan "**parasız, nitelikli, ulaşılabilir eğitim hakkı**" olacak.

Eğitim hakkının kullanılabilmesi için gereken "**parasız, nitelikli, erişilebilir barınma, ulaşım ve beslenme**" de kampanyamızın öne çıkarılacak ilk gündemleri.

Boğaziçi Üniversitesi'nde yaşanan direniş gençliğin "**özerk-demokratik üniversite**", "**söz-yetki-karar hakkı**" için mücadelesinin yakıcılığını bir kez daha ortaya koymuştur. Bu mücadele öne çıkarılacak gündemlerden bir diğeri olacaktır.

Gençliğin **gelecek ve özgürlük mücadelesi**, yeni dönemde de gerek kendi yaşadığı sorunlarda gerek toplumsal sorunlarda bu potansiyelin açığa çıkacağı alanlar olacaktır.

Gençlik yalnızca kendi yaşadığı sorunlara değil toplumsal sorunlara karşı da duyarlılık göstermektedir. Kadına ve çocuğa yönelik şiddet, çevresel yıkım, ırkçı faşist saldırılara karşı yürütülen mücadelede duyarlı gençlik kesimleri de en ön saflarda mücadele etmektedir.

Kampanyamızda bu toplumsal sorunlara karşı da "**haklar, özgürlükler ve gelecek**" vurgulu bir çalışmayı başta üniversitelerde olmak üzere gençlik içerisinde örgütleyeceğiz.

Gençliğin kendi sorunları ile diğer toplumsal sorunların kaynağında mevcut kapitalist düzenin olduğunu, yaşanan sorunlara karşı bir adım daha ileri atmanın, haklara, özgürlüklere ve geleceğe sahip çıkmanın, yani mücadelenin yaşamsal

önemde olduğunu döne döne anlatacağız.

ÜNİVERSİTELERE, SOKAKLARA, YURLARA KAMPANYAYI TAŞIYACAĞIZ

"Haklarına, özgürlüğüne ve geleceğine sahip çık" çağrısı, sorunlar yumağı ile cebelleşen gençliğe mücadeleye katılma çağrısıdır.

Geleceğinden çalınan bir buçuk yılın hesabını sorma ve haklarını gasp ettirmeme çağrısıdır. Geleceğine ve özgürlüğüne sahip çıkma çağrısıdır!

Bu çağrıyı gençliğin bulunduğu üniversiteler, yurtlar ve sokaklar başta olmak üzere her alanda yaygın, sürekli ve etkili bir çalışma ile yükselteceğiz.

Gençliğin eğitim alanında yaşadığı sorunlar ile toplumsal sorunları bütünlüğü içinde ele alacak ve çalışmamızda gündemleştireceğiz.

Faaliyetimizi üniversitelere gençlik ile birebir temas edeceğimiz araçlar başta olmak üzere bir dizi araç ile taşıyacağız. Anket, bildiri, afiş, sticker, duvar gazeteleri ile sürekli ve sistemli bir ajitasyon-propaganda çalışması yürütecek, yanı sıra özgün araçlar da kullanacağız. Kampanyamız boyunca üniversitelerimizde, yurtlarda etkinlikler, toplantılar, forumlar gerçekleştireceğiz. Üniversite meclisleri, öğrenci birlikleri vb. kalıcı örgütlü zeminler oluşturmaya çalışacağız. Bu zeminlerin Boğaziçi direnişinde olduğu gibi gençlik içerisinde gelişebilecek yeni mücadele süreçlerinde önemli bir dayanak ve güç olacağı bilinciyle hareket edeceğiz.

GENÇLİK BİRLİĞE, ÖRGÜTLENMEYE, DGB'YE!

Eğitim başta olmak üzere toplumsal yaşamın bir dizi alanı, sermaye düzeninin gerici faşist kuşatması altındadır. Toplumsal sorunların derinleştiği, hakların bir bir tırpanlandığı, faşist baskı ve saldırıların arttığı, eğitim sisteminde çöküşün yaşandığı son iki yılın tablosundan gençlik de payına düşeni almıştır! Sorunların kaynağı her şeyin başına daha fazla karı koyan kapitalist sistemdir. Kapitalist sistem yaşam hakkımızdan eğitim hakkımıza, özgürlüğümüzden geleceğimize, her alanda bizlere nefes aldirmamak için çalışıyor! Bu saldırılar karşısında birlik olmak, mücadele etmek zorundayız!

Devrimci Gençlik Birliği olarak "düzene karşı devrim!" saflarını güçlendiriyoruz. Haklarına, geleceğine ve özgürlüğüne sahip çıkan tüm mücadele arkadaşlarımızı Devrimci Gençlik Birliği'nde örgütlenmeye, mücadeleyi büyütmeye çağırıyoruz!

DEVRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ

Eylül 2021

Ulucanlar katliamı ve ö

Amerikancı faşist rejimin Ankara Ulucanlar Cezaevi'nde gerçekleştirdiği vahşi katliamın planlı olduğu ve kararın en üst düzeyde alındığı bugün inkar edilemez bir açıklıkla ortaya çıkmıştır. Başbakan'ın ABD gezisine denk getirilen ve gezi yolunda Ecevit tarafından açıkça sahiplenen bu katliam, zindan alanındaki çatışmadan çok öteye anlamlar ve mesajlar yüklüdür. Mesaj dışarda emperyalist efendilere, içerde başta işçi sınıfı olmak üzere emekçilerdir. Dışarda emperyalist efendilere, Türkiye'deki ve bölgedeki emperyalist çıkarların gereği ve temel önkoşulu olan "iç istikrar" "ne pahasına olursa olsun" korunacak mesajı iletilmiştir. İçerde işçi sınıfı ve emekçilere ise, mevcut düzene karşı hak ve özgürlükler uğruna tutulacak mücadele yolu karşısında gösterilecek acımasız "kararlılık" mesajları verilmiştir.

Asalak burjuvazi adına bu ülkeyi yönetenlerin, içeriye ve dışarıya yönelik bu farklı fakat ortak amaçlı mesajları her zaman ilerici-devrimci akımlara sistematik bir baskı ve acımasız bir terör uygulayarak, gerektiğinde devrimci kanı akıtarak verdikleri ise çok iyi bilinmektedir. Cumhuriyetin ilk 30 yılında "TKP Tevkifatları"nın fonksiyonu neydiyse, büyük çalkantılar ve sosyal mücadelelerle geçen son 30-35 yılda devrimcilere uygulanan terör ve katliamların işlevi de odur. İşçi sınıfı ve emekçilerin büyük Temmuz eylemliliği ile depremin devlete karşı yarattığı büyük öfke patlamasının sonrasına ve "tarihi" olarak sunulan ABD gezisinin sabahına denk getirilen Ulucanlar katliamının zamanlaması da bu amaca uygundur.

Dışarda militarizm, saldırganlık ve savaş, içerde sistemli baskı ve terör, sermaye iktidarının gitgide güçlendirilen politikasının özü ve esasıdır. İçerde işçi sınıfı ve emekçilere sistematik bir baskı ve terör uygulayanlar, toplu katliamlarla devrimci kanı akıtanlar, dışarda Cumhurbaşkanı-Genelkurmay başkanı ikilisiyle tehdit ve saldırganlık mesajı veren geziler düzenlerlerken, bu politikanın güncel canlı bir tablosunu da sunmuş olmaktadır. Buradan bakıldığında, utanç verici bir teslimiyet batağına saplanarak, egemen sınıftan ve devletten, onların gerisindeki ABD emperyalizminden "demokratikleşme" bekleyenlerinki, bedeli ağır olacak bir ham hayaldir.

Onlar partimizin yetiştirmek istediği "düşünen ve savaşan militan" tipinin en iyi örneklerinden ikisi olmuşlardır. Düşünceleri ve pratikleri bunun tartışma gerektirmeyen kanıtlarıdır.

ABD emperyalizmi, Varşova Paketi'nin dağılmasından beri, somut olarak da Körfez savaşıyla birlikte, Türkiye'yi çevreleyen bunalım bölgesinde varolan egemenliğini pekiştirmeye ve yeni mevziler kazanmaya yönelik planlı bir saldırı içerisindedir. Ortadoğu'daki mevzilerini sürekli genişletmekte ve güçlendirmektedir. ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik bu girişimlerinde saldırılarında en büyük bölgesel dayanağı, İsrail'den de önce Türkiye oldu.

Aynı dönemde benzer köleleştirme ve emperyalist egemenliği pekiştirme girişimleri, Balkan halkları üzerinden de sahnelendi. Önce açık-gizli kışkırtma ve karalamalarla Yugoslavya hızla parçalandı. Ardından milliyetler boğazlaşması içinde tüketildikten sonra Bosna işgal edilerek yönetimi fiilen devralındı. Bosna'nın ardından, bu kez Kosova krizi kullanılarak gündeme getirilen NATO saldırısıyla Sırbistan yıkıma uğratıldı ve Balkanlar'ın bir bölümü fiilen işgal edildi. Bugün Arnavutluk ve Makedonya emperyalist odakların fiili işgali altındadır. Kosova yönetimi ise, tıpkı Bosna gibi, emperyalist işgal ordularınca devralınmıştır. Balkanlar'a emperyalist NATO müdahalesi kullanılarak, Çekoslovakya, Bulgaristan, Romanya ve Macaristan ile yeni köleleştirici antlaşmalar imzalanmıştır.

Benzer girişimler, kriz odakları yaratılarak, halklar arasında düşmanlıklar körüklenerek Kafkasya'da denendi, deniliyor. Kafkasya ve iç Asya'nın zengin petrol ve doğal gaz yatakları üzerine süren kıyasıya emperyalist rekabet, bu çerçevede bu bölge üzerine oynanan karanlık oyunlar, bölge halkları için ağır savaş ve yıkım faturalarına dönüşüyor.

ABD emperyalizminin Türkiye'yi çevreleyen tüm bu bunalım bölgelerindeki hedeflerini gerçekleştirme ve etkinliğini pekiştirmesindeki en önemli yöresel dayanağı, işbirlikçi Türk burjuvazisidir. ABD'ye uşakça bir sadakatle bağlı Türk tekeli burjuvazisinin '90'lı yıllarla birlikte izlemeye başladığı militarist, saldırgan ve savaş tehdidine dayalı dış politika çizgisinin gerisinde bu var. İşbirlikçi burjuvazi ABD'nin gölgesinde ve onun gönüllü vurucu gücü olarak hareket etme yoluyla, bölgesel düzeyde bir güç olmaya çalışıyor. Körfez ve Balkan savaşları, bu savaşlarda Türkiye'nin bir saldırı üssü olarak kullanılması olguları bu konuda ek bir açıklamayı gereksizleştirmektedir. Buna, son 50. yıl zirvesinde dünya polisi ilan edilen NATO saldırganlığı için Türkiye'nin bir saldırı üssü olarak kullanılması ile Ortadoğu'da ABD ve İsrail ile kurulan saldırgan savaş paktını eklemeliyiz. İlkinin anlamını Balkan savaşı somut olarak

gösterdi. Savaşın bittiği günlerde Türkiye'nin batısından NATO hava saldırıları için hazırlıklar yapılmaktaydı. İkincisinin, yani ABD-İsrail ikilisinin çıkarlarına tabi saldırgan paktın ise, Ortadoğu'dan öteye bir fonksiyonu olduğunu belirtmeliyiz. Türk şirketlerinin Kafkasya ve Orta Asya'da İsrail firmalarına taşeronluk yaptığı olgusu hatırlanırsa, kurulan saldırgan savaş paktının çıkarlara bekçilik yapacağı coğrafyanın sınırları da kendiliğinden anlaşılır. Bu saldırgan pakta bir karşılık olarak; Suriye, Yunanistan, Ermenistan ve İran arasında yoğunlaştırılan siyasi-askeri dayanışma ve antlaşmalar, bu coğrafyanın tam da, Türkiye'yi çevreleyen bütün bir kriz bölgesi olduğunu ayrıca göstermektedir.

Türk burjuvazisinin iç politikadaki tercihlerini ve yöntemlerini de dolaysız olarak etkileyen dış politika çizgisine buradan bakılmalıdır. ABD emperyalizmine uşaklık çizgisi ekseninde, bölgede güç olmaya çalışan, bunun için saldırganlığa ve savaş tehdidine dayalı bir dış politika çizgisi izleyen, bunu giderek geliştiren bir sınıfla karşı karşıyayız. Ve kuşkusuz, bu politikanın engelsizce izlenebilmesi için, "iç istikrar" zorunlu bir önkoşuldur.

Öte yandan içerde, yapısal ve dönemsel krizlerin girdabında debelenen bir kapitalist ekonomi var. Bu ekonomi,

Özeti

son kırk yıldır sürekli bir biçimde İMF reçeteleri, onun "istikrar" ve "yapısal uyum programları" eksenine oturmuştur. Son 20 yıldır tam bir acımasızlıkla uygulanan bu iktisadi ve sosyal yıkım politikaları sonucudur ki, resmi verilere göre bugün Türkiye dünyada gelir dağılımının en kötü olduğu 5 ülkeden biri durumundadır. Bu reçetelerin güncel gerekleri, özelleştirme, tahkim, sosyal yıkım yasaları, düşük ücretler, sürekli zamlar, büyüyen işsizlik vb.'dir.

Türkiye kapitalizminin yapısal ve dönemsel krizleri sürekli ağır faturalar üretiyor ve bu faturaların işçi sınıfına ve emekçi kitlelere ödettilmesi gerekiyor. Bunun engelsizce başarılabilmesi için bir kez daha "iç istikrar", yani işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin dizginlenmesi, sindirilmesi, hareketsiz kılınması gerekiyor. Toplumsal muhalefetin tam olarak teslim alınması, dahası türlü oyunlarla düzene yedeklenmesi gerekiyor. Bunun için aldatici ve sapırtıcı propagandalardan sahte kutuplaştırmalara, ideolojik-kültürel araçlardan çıplak teröre kadar her yol kullanılmaktadır. Fakat bu sonuncusunun gitgide daha belirleyici bir araç ve yöntem olarak öne çıktığını, devlet aygıtının yasal ve fiziki olarak sürekli tahkim edilmesinden de görmek mümkün. Bugün bütçenin en büyük bölümü baskı ve terör aygıtının, ordu ve polis donanımının güçlendirilmesi için kullanılıyor.

Dışta militarizm, saldırganlık ve savaş, içerde süreklileşmiş sistematik baskı ve terör, emperyalizmin ve işbirlikçi burjuvazinin bu dönemsel ihtiyaçlarının zorunlu kıldığı bir politikadır. İşçi sınıfı ve emekçilerin dizginlenmesi ve sindirilmesi, "iç istikrar"ın korunması, izlenen iç ve dış politikanın zorunlu koşuludur. Halihazırda çok güçsüz ve kitleler üzerinde etkisiz olan devrimci akımların hedef olduğu şiddetli baskı ve işkence, acımasız terör ve katliamlar olgusu da bununla sıkı sıkıya bağlantılıdır.

Özetle, dış politikanın olduğu kadar iç politikanın da bir gereği olarak "iç istikrar" gereklidir. Bunun yolu olarak ise, son 20 yıldır izlenmekte olan sistematik baskı ve terörün güçlendirilerek sürdürülmesi gerekmektedir. Bu baskı ve terör politikasının sivri ucu ise doğal olarak devrimcilere yöneliktir. Bu mantıksaldır; zira rejimin en büyük korkusu

huzursuzluk içerisindeki işçi ve emekçi hareketinin devrimci bir öncü ile buluşup birleşmesidir. Şu an için oldukça güçsüz ve kitle desteğinden yoksun oldukları halde, devrimcileri hedef alan acımasız terör, işkence ve katliam çizgisini bundan ayrı kavrayamayız. Devletin devrimcilere yönelen acımasız şiddeti, bir yandan devrimcilerin kitlelere ulaşma güç ve yeteneklerini zaafa uğratarken, öte yandan tam da devrimcilere yönelen bu acımasız şiddet kullanılarak toplum terörize edilmeye, mücadele ve eyleme eğilim duyan yığınlar yıldırılmaya çalışılmaktadır.

Devrimciler toplumun bilinçli, kararlı ve öncü güçleridir. Onların kitlelerle buluşmayı ve birleşmeyi başarabilmeleri, tekeli burjuvazinin, onların adına devleti yöneten katiller güruhunun en büyük korkusudur. Bu korkuyu onlar '60'lı ve '70'li yılların büyük devrimci yükselişleri esnasında bizzat yaşadılar, oradan gelen hassasiyetleri var. Bunun sağladığı özdeneyim ve hassasiyettedir ki, devrimci hareketin ezildiği ve çok büyük oranda tasfiye edildiği 12 Eylül sonrası dönemde, rejimin en temel politikası; kitle hareketi ile öncü kuvvetlerin buluşmasını ne pahasına olursa olsun engellemede odaklanmaktadır.

Bunun ışığında son aylara bakalım.

Bir yanda, işçi sınıfı ve emekçilere yönelik bir dizi kapsamlı saldırının gündeme getirildiği ve İMF ile yeni bir saldırı paketi üzerine görüşmelerin yapıldığını görüyoruz. Öte yandan, Temmuz-Ağustos aylarında buna karşı en geniş bir katılım ve büyüyen bir öfkeyle gerçekleşen büyük işçi-emekçi hareketliliği var ve bu depremi yıkımıyla kesintiye uğratılabilmektedir. Temmuz-Ağustos hareketliliğinin anlamını, önemini ve düzen güçlerine verdiği korkuyu tam olarak değerlendirebilmek için, bu hareketlenmeyle birlikte, Türkiye'nin Temmuz'u önceleyen aylarına damgasını vuran şovenizmin zehirlediği atmosferin nasıl hızla dağıldığını, işçi-emekçi dayanışması ve sınıf mücadelesi ruhunun nasıl önplana çıktığını hatırlatalım. Deprem bu hareketi kesintiye uğrattı ama, bu kez depremi yıkımıyla birlikte görülebilir hale gelen gerçekler, kitlelerin geniş kesimlerinde düzene ve devlete, orduya ve hükümete karşı büyük bir öfke ve güvensizlik dalgasına dönüştü.

Bu çapta ve etkide bir işçi-emekçi inisiyatifine, bunun gelişmesi ve daha da önemlisi devrimci bir mecraya akması, devrimci önderlik öğeleriyle birleşmesi tehlikesine karşı düzen bekçileri sessiz kalamazlardı. Karşı saldırı, her zaman olduğu gibi, karanlık bir takım oyunlar eşliğinde baskı ve terör aygıtını harekete geçirmekti.

Zindanları teslim almaya yönelik yeni

saldırı çizgisinin bir ilk halkası olan Uluçanlar katliamı bu geniş çerçeve üzerinden kavranırsa yerli yerine oturur. Unutmayalım, bu katliam, bir yandan ABD gezisi sabahına, öte yandan emekçilerin Temmuz hareketliliği ve depremi izleyen büyük öfkenin sonrasına denk getirilmiştir. Deyim uygunsuzsa, hareketlenen ve devleti olan öfkesi kabaran emekçilere, devlet onların en kararlı öncüleri üzerinden dış göstermiştir.

Burada geçerken değinelim ki, devletin bu pervasızlığının gerisinde, aynı zamanda PKK önderliğinin utanç verici teslimiyeti vardır. Yüzbinlerce Kürt emekçisinin doğrudan ya da dolaylı desteğine, önemli bir gerilla gücüne dayalı bir hareketin bu denli kolay boyun eğişi, faşist rejimi tüm şiddetini kullanarak devrimci hareketi de buna mecbur etme doğrultusunda heveslendirmiş ve cesaretlendirmiştir. Bugün rejimin zirveleri ve ona paralel olarak tüm düzen propagandası, rejimin bir parça esneyebilmesinin temel önkoşulu olarak, sisteme yönelik tüm radikal itirazların son bulmasını, yani devrimci hareketin de düzenin icazet sınırlarına teslimiyetini ileri sürmektedir. Onlara bu argümanı İmralı'daki Öcalan sağlamıştır ve o bu nedenle kirli savaş medyasından övgü bile almıştır.

Fakat bu tür beklentilere en iyi yanıt; Türkiye'nin devrimci direnme ve mücadele geleneğinin kırılmayacağını, Uluçanlar'daki katliamı büyük bir yiğitlikle göğüsleyen, Uluçanlar'ı yalnızca vahşi bir faşist katliamla değil, fakat bundan da önemli olarak destansı bir devrimci direnişle anılır hale getiren devrimci tutsaklar vermişlerdir. 10 yiğit devrimcinin yaşamı ve onlarcasının ağır yaralanması pahasına gösterilmiştir ki, düne kadar devrim adına büyük etkisi olan PKK'nin teslimiyet batağına battığı bir sırada bile, Türkiye'de devrim davası yaşıyor, devrimciler bu uğurda tereddütsüzce ölümüne savaşıyor. Bu gücü işçi sınıfı ve emekçilerin haklı davasına duyulan derin inanç sağlamaktadır. Bu gücü Türkiye'nin kokuşmuş ve kontralaşmış kapitalist düzenine duyulan kin ve nefret ile, Türk ve

Kürt işçi ve emekçilerinin birleşik çabasıyla bu topraklarda devrim ve sosyalizm davasının mutlaka zafere ulaşacağına duyulan bilinç ve inanç sağlıyor.

Buradan bakıldığında, Uluçanlar üzerinden zindanlara yöneltilmiş son vahşi katliam saldırısı gerçekte ters tepmiştir. Katliama karşı ilerici ve devrimci çevreler ile emek güçleri arasında son yılların en güçlü dayanışması yaşanmıştır. Uluçanlar'da sergilenen yiğitlik, dava uğruna ölümü tereddütsüz kucaklama tutumu ve pratiği, devrime sempati duyan kitlelere güç ve umut aşılamış, ilerici çevrelerde ise büyük bir saygınlığa yolaçmıştır. Bu açıdan denebilir ki, devletin öncü güçleri ezmeye ve yıldırılmaya, böylece toplumsal muhalefet güçlerini sindirmeye yönelik karanlık hesabı ters tepmiştir.

Devletin bu politikası boşa çıkarılacaktır. Uluçanlar katliamı ve direnişi bunun olanaklı olduğunu göstermiş, bunun olanaklarını somut olarak ortaya çıkarmıştır. Bugün bu politikanın karşısında partimizin kırılmaz iradesi vardır, devrimci hareketin bir kesiminin direnme çizgisi vardır, Kürt hareketinin gitgide kendisini gösterecek olan devrimci güçleri vardır, ve nihayet, katliamlara sessiz kalmaya çağını gösteren ilerici-demokratik çevreler vardır. Tüm bu kuvvetlerin birleşik gücü, devletin öncüyü ezme, kitleleri terörize etme ve böylece toplumsal muhalefeti sindirme politikasını boşa çıkarmaya fazlasıyla yeter. Bunun başarıldığı bir durumda ise, herşey, devrimci öncü güçlerin kitlelerle birleşebilme yeteneğine bağlıdır. Hoşnutsuzluk içinde bulunan, bunu sosyal yıkım saldırılarından deprem yıkımlarına kadar bir dizi vesileyle eylemli olarak dışı vuran işçi sınıfı ve emekçilerle buluşabilme başarısına bağlıdır. Devletin öncü devrimci güçlere yönelen tüm şiddeti bu bağın oluşmasını engellemeye yönelik olduğuna göre, tersinden devrimci güçlerin tüm çabası da bu bağı kurmaya, geliştirmeye, pekiştirmeye ve yıkılmaz kılmaya yönelmelidir.

Zindan direnişçilerinin büyük yiğitliği ve direnme kararlılığı, bunu başarmamıza bir çağrıdır. Yüzlerce, binlerce tutsak

devrimci bunu başaracağına duyduğu derin inançtan dolayıdır ki, ölümü bu denli kolayca hiçe sayabilmektedir.

Eğer devrimci akımların önderlikleri hata yapmaz ve zaafiyet göstermezlerse, devletin "hücre tipi" saldırısında bir kez daha bozguna uğraması kaçınılmazdır. Bu gerçekte teslim alınmak istenen asıl güç olan işçi sınıfına ve emekçilere karşı bir görevdir. Son yirmi yılın büyük direnme geleneği, ödenen ağır bedeller, devletin bu politikasını boşa çıkarabilmenin güvencesidir. CIA merkezlerinde kotarılan, teslim almaya ve kişiliksizleştirmeye yönelik politikaların bu ülkede kolay uygulanamayacağını son yirmi yılın ateşten pratiği bütün açıklığıyla göstermiştir. Türkiye devrimci hareketinin bu alanda büyük mirası ve onur verici bir geleneği vardır. Ulucanlar direnişi bunun yeni bir halkası olmuş, ölümüne direnme geleneğini zirvelere taşımıştır.

Habip Gül yoldaş, saldırıya önceleyen haftalarda kaleme aldığı mektubunda, devletin zindanlara yönelik yeni saldırı ve katliam hazırlıklarına dikkat çekerek, "Biz hazırız. Partinin bayrağına leke sürmeyeceğiz!" demişti. Ulucanlar'daki yoldaşlarımız bir bütün olarak hazır olduklarını gösterdiler. Partimizin bayrağına leke sürmek bir yana onu yükseklerde tuttular. Katliamda en seçkin yoldaşlarımızdan ikisini, iki Merkez Komitesi üyemizi, Habip ve Tuna yoldaşlarımızı kaybettik. İki önder yoldaşımız, en önde döğüşmesini ve yiğitçe ölmesini bilerek, partimizi onurlandırıp yücelttiler. Partimiz 1. Kuruluş Yıldönümüne onlardan yoksun, fakat onlarla yücelmiş olarak giriyor.

Parti basınımız haftalardır yoldaşlarımızın düşünsel ve pratik yaşamlarından kesitler sunuyor. Bu kesitlerin oluşturduğu tablo hiçbir yorum ve övgü gerektirmeksizin gösteriyor ki, yoldaşlarımız en ileri sınıfa yaraşır bir devrimci kimliğin temsilcileridir. Onlar partimizin yetiştirmek istediği "düşünen ve savaşan militan" tipinin en iyi örneklerinden ikisi olmuşlardır. Düşünceleri ve pratikleri bunun tartışma gerektirmeyen kanıtlarıdır. Siyasi poliste, düzen mahkemelerinde ve faşizmin zindanlarında gerçek sınıf devrimcileri olarak davranmış, partinin direnme çizgisi ve geleneğine tam olarak uymuşlardır. Partimiz onlar gibi militanlar yetiştirmiş ve onlar gibi militanlarla sahip olduğunu dosta düşmana göstermekle onurlanmış ve yücelmiştir.

Tüm parti kadrolarımızın ve sempatan militanlarımızın önünde Habip ve Tuna yoldaşın düşünce ve pratik yaşam çizgilerinden en iyi biçimde öğrenmek, onların anısına layık olmak, onların yarattığı boşluğu onları aşarak doldurmak görev ve sorumluluğu durmaktadır.

(Ekim, Sayı: 209, Ekim 1999, Başyazı)

Ulucanlar Katliamı'nın politik anlamı ve arka planı

H. Fırat

20 YILLIK İRADE VE POLİTİKA SAVAŞI

Ulucanlar katliamına ilişkin olarak öncelikle vurgulanması gereken temel bir nokta var. Bu katliam, münferit ya da raslantısal bir olay değil. Tersine, uzun yıllardır süren bir çatışmanın, zaman zaman sert biçimler içinde süregelen bir irade savaşının son aylardaki yoğunlaşmasının özel bir tezahürü olarak gündeme gelmiştir, böyle anlaşılmalıdır.

Devletin zindanlara yönelik olarak 12 Eylül'den beri, demek oluyor ki, son 20 senedir uygulamaya çalıştığı bir politikası var. Bu politika, genel planda, zindanları faşizmin rehabilitasyon merkezleri haline getirmeyi amaçlıyor. Söz konusu rehabilitasyon uygulamasıyla, buralara devrimci olarak giren insanların yıldırılarak, teslim alınarak, devrimci kişilikleri eritilerek tükenmiş biçimde çıkmaları hedeflenmektedir.

Bu politika, emperyalist dünya gericiği için CIA merkezli uluslararası bir politikadır. Dünyanın çeşitli bölgelerinde, özellikle de faşist darbeyi izleyen beyaz terör rejimi dönemlerinde, uygulamaya konulan ve sonuca götürülmeye çalışılan bir politikadır. Halen dünyanın pek çok ülkesinde uygulanmakta ya da uygulanmaya çalışılmaktadır.

Türkiye'de devrimciler bu politikaya son yirmi yıldır kararlılıkla direniyorlar. Bu politikanın uygulandığı ve kuşkusuz belli başarılar elde ettiği durumlar oldu. Ama genel planda bir direniş çizgisi tut-

turuldu, bir direnme geleneği yaratıldı. Bu elbette kolay olmadı. Büyük yiğitlikler gösterilerek, büyük fedakarlıklara katlanılarak, ağır bedeller ödenerek sonuçta faşizmin bu teslim alma politikası püskürtülebildi.

Büyük bedeller ödenerek yaratılan bu direnme geleneği çerçevesinde, son 8-9 yıldır devrimci tutsakların bulunduğu zindanların genelinde belirgin bir siyasal kararlılık var. Devlet bunu kırmak için '90'lı yıllarda "hücre tipi" politikasını gündeme getirdi ve zaman zaman hücre tipine geçişi denedi. Bu nedensiz değildi, sinsi bir değerlendirmenin ve hesabın ürünüydü. Yalnızca tutsak almanın, işkenceden geçirmenin, zindanlara yığmanın teslim olmak için yeterli olmadığını görüyorlar, bunun için sistematik bir baskı ve terör düzeni kurmak gerektiğini ise biliyorlardı. Fakat normal koşu sisteminde, hele de yılların direnme geleneği koşullarında bunun mümkün olamayacağını da gördüler. Hücre sistemi, sinsi bir hesabın yeni bir adımı ve uygulaması olarak bu çerçevede gündeme geldi. Devrimci tutsaklar birbirinden ayrılır, tek tek bireyler durumuna düşürülürlerse, böylece hem yalnızlık içinde tecrit edilerek bunaltılıp zayıflatılacaklar, hem de baskı ve terör uygulamak, sistematik kısıtlamalara başvurmak olanaklı hale gelecek, bir hayli kolaylaşacak diye düşünülüyor. Bu çerçevedeki bir politikayı uygulamak için en uygun biçim olarak

görülüyor hücre sistemi.

Zindanlarda yıllardır süren çatışma, yıldan yıla çok değişik vesilelerle ve biçimlerde patlak veriyor olabilir, ama özünde politika aynıdır. Bu politikanın gerisinde devrimcileri zindanlarda teslim almak ve bunu genel planda da devrimci hareketi geriletmenin ve sindirmenin bir basamağı olarak kullanmak niyeti ve hesabı vardır.

ZİNDANLARDA DİRENEN AKIMLAR DIŞARIDA DA DEVRİMCİ OLARAK KALDILAR

Buradan bakıldığında, son 20 senedir uygulanmaya çalışılan bu politika zindanları aşan bir anlam, önem ve işlevi taşıyor. Bilindiği gibi, 12 Eylül'le birlikte devrimci harekete büyük darbeler vuruldu. İnsanlar ya dışarıya, yurtdışına sürülerek mültecileştirildiler, bu alana çekilenler büyük bir çoğunluğu ile orada bozuldu ve çürüdüler. Ya da zindanlara dolduruldu, baskı ve terör uygulanarak teslim alınmaya, yıldırılmaya, kişiliksizleştirmeye, devrim davasından koparılmaya çalışıldılar.

Sürecin yirmi yıl üzerinden toplam bilançosuna baktığımızda, bunu açık seçik biçimde görüyoruz. Dikkat ediniz, 12 Eylül'ün terör döneminde bu politikaya karşı direnme kapasitesi ve gücü gösteren akımlar, 12 Eylül'ü izleyen yeni dönemde bir parça kolay toparlanma imkanı bulmakla kalmayan, yanı sıra devrimci

kimliklerini de koruyabilen akımlar olabildiler. Bugün bizim devrimci olarak gördüğümüz bir dizi örgüt, hemen tümüyle 12 Eylül'de zindan da direnme çizgisinde ısrar edenlerden oluşmaktadır. Demek oluyor ki, zindandaki direnme çizgisi, dışarda da devrimci kimliği koruyabilmenin önemli bir imkanı haline gelmişti. Ya da bunun tersi... 12 Eylül'de teslimiyet tutumu gösterenler, faşizmin CIA merkezli bu yıldırma ve teslim alma politikasına karşı direnemeyen ya da gereğince direnemeyen akımlar, çıktıklarında ya dağıldılar ya da tümünden liberalleştirdiler. Bu çerçevede, Devrimci Yol ve TDKP'nin akıbetini biliyoruz. Kimler zindanda politik olarak teslimiyete itilmişse, uygulanan politika karşısında teslimiyetçi bir tutum izlemişse, bunlar dışarıya da teslimiyetçi akımlar olarak çıkmışlar, buna uygun bir ideolojik kimliğe bürünmüşlerdir. Bunun en bariz örneği, Devrimci Yol oldu. Zindanlarda teslimiyeti seçen bu akım hızla dağıldı ve yığınlığı bir ideolojik-politik kimlik haline getiren kalıntılarından bugünün ÖDP'si çıktı.

ZINDAN CEPHESİ: ÇATIŞMANIN ATEŞ HATTI

'90'lı yıllarda, zindanlardaki bu çatışmanın, dolayısıyla direnişçi kimliğin dışa dönük boyutları apayrı bir anlam ve önem kazandı. Zindanlarda devrimci kimlikleri ve onurları için direnen devrimciler, toplumsal muhalefetin diri bir kesimi olarak algılanmaya başlandı toplumda. Bu bir yerde olağandı da. Zira devrimci siyasal akımlar, genel planda alındığında, mücadele içerisindeki kitlelerin ileri örgütlü kesimlerini oluşturmakta, toplumsal muhalefetin en dirençli kesimini ifade etmektedirler. Genel bir ifadeyle, devrimci akımların direncini en kararlı, en tok bir biçimde gösterdiği alan ise zindanlar alanı oluyor. Ve bugün faşist rejim açısından zindanları teslim alabilmek, dışardaki devrimci akımları darbelemesi bakımından da çok büyük bir önem taşıyor.

Dikkat ediniz, zindan direnişi her zaman dışarıda büyük bir direnme ruhu, büyük bir coşku ve güven yaratıyor. Toplum nezdinde devrimci kimliği meşrulaştırıyor. 1996 zindan direnişinin yarattığı büyük politik ve manevi etkiyi biliyoruz. Bu direnişle Türkiye devrimci hareketi uluslararası çapta bir saygınlık yarattı, peşpeşe ölümlerin yaşandığı günlerde dünyanın gündemine oturdu. Devlete kelimenin gerçek anlamıyla boyun eğdirildi. Devlet uygulamak istediği politikadan o gün için yüzgeri edip, belirgin bir geri adım attı.

(...)

Toplumsal muhalefetin sindirilerek zapturap altına alınması gerekiyor, de-

dim. Ama bu ülkede toplumsal muhalefet çoğu durumda işçiler ve emekçiler doğrudan ezilerek zapturap altına alınmıyor; bu iş genellikle, onun en ileri kesimleri terörle ezilerek, yıldırılarak yapılıyor. Böyle terörize edilerek yaratılan korku ve yığınlık ortamıyla, işçi ve emekçiler de saldırılar karşısında hareketsiz kılınmaya çalışılıyor.

Devrimci akımlar içerde teslim alındığı koşullarda, bu dışarıda da büyük bir dağılmaya dönüşür. Çoğu içerdeki direnme kararıyla sayesinde yaşıyor, içerde moralini koruyup da dışarıya yayınsal destek veren insanlar sayesinde bir sürü akım siyasal yaşamını sürdürüyor. Dışarda zaten bitirerek içeriye yığıyorum, içerde de teslim alırsam bu sorunu tümünden çözerim diye bakıyor devlet. Türkiye'de kitle hareketi çoğu durumda öyle tümünden kendiliğinden patlayan bir hareketlilik değil. Devrimci akımların varlığı, onların dirençli tutumları, her zaman görünür ya da görünmez bir etkileşime yolaçmıştır. Önderlik özellikle son otuz yılda Türkiye'de belli bir rol oynamıştır. Devrimci örgütlerin varlığı, devrimci kararlılığın varlığı bu açıdan büyük bir önem taşıyor.

Dolayısıyla, zindanlara yönelmiş saldırı Türkiye'deki sınıflar mücadelesinin bir uzantısıdır, en kritik bir halkasıdır, mücadelenin en şiddetli yansıdığı hal-kadır. Türk burjuvazisinin sıkışmışlığı ve ABD emperyalizminin bölgesel ihtiyaçları çerçevesinde, kendi iç toplumsal muhalefetini denetim altına alma çabasının çok kritik bir halkasıdır. Siyasal tutuklularla dayanışma kampanyasını da bu geniş çerçevede kavramalıyız. Kitleler arasında ve uluslararası çapta yaratılacak desteği, Türkiye'deki sınıflar mücadelesinin çok kritik bir alanında iradelerin kanlı bir biçimde çatıştığı bir noktada, devrim cephesini güçlendirme sorumluluğunun bir gereği olarak ele almalıyız.

Böyle ele almadığımızda, öldürülen iki önder yönetici yoldaşımızın anısına sarıldığımız bir kampanyaymış gibi görünür ve yoldaşlarımızın anısına dar bir bağlılık dışında hiçbir şey ifade etmez. Habip yoldaşın mektubunu iki önder yoldaşımıza ilişkin değerlendirmem esnasında sizlere okudum; bu saldırı gelecektir, "Biz hazırız, partimizin bayrağına leke sürmeyeceğiz!", diyor yoldaş. Bu yiğit yoldaşlar saldırıyı öngörmekle kalmadılar, sözlerini de tuttular, partimizin bayrağına leke sürmediler; teslim alma politikasını püskürtmek için ölümüne direndiler ve ölümü en önde yiğitçe kucakladılar.

SALDIRI AYNİ ZAMANDA PARTİMİZE YÖNELMİŞTİR

Ulucanlar şahsında gerçekleşen sal-

dırı aynı zamanda cepheden partimize de yönelmiş bir saldırdır. '96 zindan direnişini izleyen döneme, özellikle de son iki yıla dönün bakın. Ankara Merkez Kapatılma Cezaevi olayların merkezidir, birçok problemin gündeme geldiği ve dolayısıyla net bir direnme kararlılığının sergilendiği yerdir. Ve burası, Habip yoldaşın üçbuçuk yıldır bulunduğu, son zamanlarda partimizin en kalabalık tutsak grubunun, yanı sıra en dirençli ve deneyimli tutsak yoldaşlarımızın bulunduğu bir cezaevidir.

Yine bu aynı dönemde, hangi siyasal akımın, hazırlanmakta olan "hücre tipi" saldırısına sürekli olarak yayınlarında dikkat çektiğini, kamuoyu önünde bu konuyu sistematik olarak işlediğine dönün bakın. Devletin bu politik saldırısına karşı uyarıcı çabalar, önden hazırlık ve direnme kararlılığı, belirgin bir biçimde hangi partiden gelmektedir, olgusal olarak bakın, önlende hep partimizi göreceksiniz. Bu sürecin belgesel seyri parti basınımızda yeniden yayınlandığında, bu daha açık biçimde görülebilecektir.

Geçen sene Eylül ayında yaşanan çatışmanın Habip yoldaş tarafından yapılmış bir değerlendirme var. Bu zamanında iki bölüm halinde yayınlandı haftalık komünist basında. O döneme bakıyoruz, CMK tutarsız davranıyor. Yerel CMK da aynı tutarsızlığı CMK disiplini içinde uyguluyor. Biz bu disipline tabi değiliz; ancak kararlar doğru ise CMK tarafından alınan genel kararlara uyum gösteriyoruz. Biz, esas olarak Ulucanlar üzerinden yansıyan tavrın temsilcisiyiz. Bu bir olguysa eğer, öte yandan devlet zindanları ezmeyi toplumsal muhalefeti ezmenin bir halkası olarak görüyorsanız, dolayısıyla zindanları bir "çıbanbaşı" olarak değerlendiriyorsa ve zindanlar içinde de özellikle son iki senedir Ulucanlar Cezaevi özel bir "çıbanbaşı"ysa ve buradaki direnişçi kimliğin önünü özellikle Habip Gül şahsında belli bir parti tutuyorsa, bu saldırının neden aynı zamanda bize hedefleyen bir saldırı olduğu da kendiliğinden anlaşılır.

Kaldı ki sorun bundan da ibaret değil. Kuruluşu izleyen günlerde partimize yönelen sistematik saldırı sürecinin en kritik halkalarından biri, Ankara'da yaşanan tutuklamalar oldu. Bir grup ileri kadromuz burada tutsak düştü. Partimizin Merkez Komitesi üyesi Ümit yoldaş bunlardan biriydi. Biz eskiden de Habip Gül şahsında Ulucanlar'da "çıbanbaşı" sayılıyorduk. Operasyonlar sonrasında burada hızla artan sayımız ve bu yeni tutsak yoldaşların siyasi poliste blok halde gösterdikleri tam direniş çizgisi, bunun devletin karanlık zirveleri için özel anlamı, bizi Ulucanlar üzerinden ayrıca bir hedef haline getirmekteydi. Ulucanlar'a yönelmiş saldırı özel planda partimize yönelmiştir

derken, işte bu olgusal gerçeklere dayanıyorum.

Herhangi bir başka kimsenin değil de Habip'in Ulucanlar'da yatmış eski bir DEP milletvekili üzerinde bu denli saygınlık ve hayranlık yaratmış olması elbette raslantı değil. Ve bu saygınlığı ve hayranlığı yaşayan tek kişi de Mahmut Alınak değil. Bu belirgin biçimde farklı olan kimliği nasıl dost olan görüyorsa, düşman da aynı şekilde görüyor. Hatta düşmanın bu konuda daha keskin görüşlü olduğunu, deyim uygunsuz değerlendirilmesini daha bir sükunetle, önyargısız ve tarafsız bir gözle yaptığını da söyleyebiliriz.

Evet, bu saldırı aynı zamanda cepheden partimize yöneltilmiş bir saldırdır. Bu, bizim zindanlar sorunu konusunda, bu alana ilişkin devlet politikalarının anlamı ve amacı konusunda açık bir değerlendirmeye ve net bir politikaya sahip oluşumuzla, ve nihayet, son bir yıldır bu alana yönelik olarak gösterdiğimiz özel duyarlılıkla da bağlantılıdır. Son bir yıla dönün bakın, biz bu cephede herhangi bir politik hata yapmadık. Devletin ezmek istediği direniş çizgisinin politik olarak en iyi temsilcileri ve sözcüsü olduk. Politik olarak diyorum, çünkü fiilen direnişe gelince tüm devrimci tutsaklar aynı kararlıkla direniyorlar; benim burada vurguladığım nokta öteki gruplardan devrimcilerin emeğine ve direnişçi kimliğine zerre kadar halel getirmiyor. Ben bir parti ya da grup adına izlenen genel politika üzerinden konuşuyorum. Nihayetinde insanların direnci temelde izlenen politikayla sıkı sıkıya bağlantılıdır. Politikadaki berraklık ve kararlılık açısından bakıldığında, zindan cephesindeki direnişin temsilcisi artık partimizdir. Ve bu, siyasal poliste ve mahkeme kürsülerinde gösterilen devrimci direnme çizgisinden ayrı bir durum değildir, aynı çizginin zindan cephesindeki yansımasıdır. Zindan cephesinde öteki akımların tavrı ne diyeceksiniz. Bu soruna şimdilik girmek istemiyorum, şunu söylemekle yetineceğim: CMK'nın tavrına bakın, tüm öteki akımların tavrının ne olduğunu da görürsünüz.

Bu saldırı aynı zamanda partimize yönelik bir saldırı olmuştur ve partimiz, bu saldırıyı onurla ve dirençle göğüslemiştir. Tablo ortadadır. İçerde direnilmiş, yiğitçe ölmüştür; dışarda ise kararlılıkla sahip çıkma pratiği gösterilmiştir. Bugün hala işçi ve memur kesimleri ile devrimci demokratik çevrelerde duyarlılık oluşturmak ve oluşmuş bulunan duyarlılığı korumak çerçevesinde sürekli bir çabamız var. Yine uluslararası cephede, Avrupa'da, bu çaba en iyi partimiz tarafından gösterilmiş, etkin ve yaygın bir kampanya örgütlenmiştir.

Tüm bunlar göstermektedir ki, partimiz bu saldırıyı yiğitçe göğüslemiştir.

Bu saldırı karşısında dirençli ve irade-
li davranmıştır, bu saldırıyı püskürtme
kararlılığı ortaya koymuştur. Hiçbir geri
adım atılmadığı gibi, büyük bir moral
kazanılmış ve bu pratik içerisinde büyük
bir direnme kapasitesi sergilenmiştir. Bu
çabalar içinde partimiz onur ve itibar ka-
zanmıştır.

Eğer bu böyleyse, öte yandan bugün
zindanlar Türkiye'deki sınıflar mücadelesinin kritik bir halkasıysa, bu doğrudan
Türkiye'deki sınıf mücadelesinin genel gi-
dişatını ilgilendiren bir sorunsu ve böyle
bir sorunda partimiz pratikte de izlene-
bilen bir kararlılık çizgisinin temsilcisi ol-
muşsa, bu uğurda gerektiğinde ölmesini
bilmek kadar bu saldırıyı göğüslemesini
de bilmişse, işte bu büyük bir onurdur.
Bu bir onurdur ve bu onur partimizindir.

DİRENİŞÇİ YOLDAŞLARIMIZ PARTİMİZİ ONURLANDIRMIŞLARDIR

Bu onura layık olmak hepimizin, bü-
tün bir partinin, parti çeperinin, parti
militanlarının, sempatanlarının görevi-
dir. Yoldaşlarımızın salt ölümleriyle değil,
bu politikanın anlamını gören düşünsel
güçleriyle de, bu konudaki öngörüleriy-
le de, bu politikanın püskürtülmesine
ilişkin olarak uzun süredir ortaya koy-
dukları devrimci kararlılıkla da, partimizi
onurlandırmışlardır. Asıl onur buradadır.
Mesele salt gerektiğinde ölümü de yiğit-
çe kucaklamasını bilmekten ibaret değil,
politikanın kendisini teşhis etmektedir.
Bunun kadar, hatta siyasal mücadele
söz konusu olduğuna göre bundan da
önemli olan, politika planındaki öngörü,
tutarlılık ve kararlılıktır. Devletin izlediği
politikaya karşı bir direniş çizgisi oluşturma-
da ve pratikte buna uygun düşen bir
kararlılık ve tutarlılıkla davranabilmektir.

Habip yoldaşın bize ulaşan son mek-
tuplarının birinde şunlar söyleniyor (bu
mektup Ağustos sonunda İsviçre'den
bir işçi yoldaşa yazılmıştır): «... serma-
ye devleti, ulusal hareketin teslimiyet
platformundan da güç alarak, şu sıralar
yeni bir saldırı dalgası başlatıyor. Bunun
bir ayağı da cezaevleri, cezaevlerindeki
devrimci dinamizmdir. Af, pişmanlık ya-
sası vb. girişimler bu saldırının esasını
oluşturuyor. Bu yeni saldırı en azından
'91 kadar karşılık bulacak, yani tahribat
yaratacak. Buna karşı etkin bir mücadele
ile yüzüyoruz. '96 direnişinin 3. yıl dönü-
münde Eskişehir saldırısını bir kez daha
püskürttük. Ama bu işin sadece basit bir
yönüydü. Esas saldırı önümüzdeki sü-
reçte gelecek. Ancak kendi adımıza, bu
saldırı karşısında esnemektense kırılmayı
tercih ediyoruz. Biz hazırız. Partinin bay-
rağına leke sürmeyeceğiz!»

Onur işte buradan gelmektedir, onur
tam da bu berrak ve kararlılık ifadesi po-
litik bakış açılarıdır. Gene, Merkez Ko-

mitesi'ne yazılan mektupta, ki bu Habip
yoldaşın bize ulaşabilen en son mektu-
budur, MK'ya hitaben söze şöyle başlan-
maktadır:

*"Sevgili yoldaşlar; Zindanlar sürecini
biliyorsunuz, önümüzdeki sürecin ağır
bedeller ödemeyi gerektiren bir saldırı
süreci olacağı malumdur. Bedel ödemek-
te hiçbir tereddütümüz yok. Ancak kendi
başına bedel ödemem bir şey ifade et-
meyeceğini siz de biliyorsunuz. '96 SAG
ve ÖO sürecindeki durumumuz buna en
bariz örnektir.*

*"Süreci önden politik bir öngörü ve
hazırlıkla karşılamak zorunludur. CMK'da
olmamamız önemli bir dezavantajdır. Bu
dezavantajı bir nebze de olsa Cezaevleri
Merkezi Örgütülüğünü oluşturarak gi-
dermeye çalıştık. Önden süreçleri tahlil
etmek, buna uygun taktik politikaları ge-
liştirerek merkezi düzeyde güçlerimizin
önüne koymak, sürece hazırlık anlamın-
da oldukça önemlidir. Özellikle Cezaevi
Merkezi Örgütülüğünü ilan ettiğimiz bir
yerde merkezi politika daha da zorunlu
hale geldi. Çünkü tüm güçlerimiz Cezaev-
lerine bakıyorlar. Böyle olması da doğal..."*

İşte bu bir bakış açılarıdır. Yani bir poli-
tika, bir saldırı görülmekte, bu saldırının
anlamı değerlendirilmekte, buna karşı
hazırlık yapılmakta, MK şahsında tüm
parti uyarılmaktadır. Pratikte gösterilen
kararlılık ve izlenen direniş çizgisi bu te-
meldedir, ölümü göğüslemesini bilmek
burada bir sonuçtur. Yoldaşlarımız ölme-
yebilirlerdi de, politik açıdan buradaki
başarı ve onuru yine de hakederlerdi.
Ama yoldaşlarımız yiğitçe öldüler de. Biz
bu yiğitliği bu politik bakış açısından, bu
politik öngöründen, bu politik direnme
çizgisi üzerinden kavrsak ancak, onu
gerçekten tam olarak kavramış ve yerli
yerine oturtmuş oluruz. Bununla da kal-
mayız, bundan sonraki görevlerimize de
doğru bir biçimde ve onun gerektirdiği

bir enerjiyle sarılmayı başarabiliriz.

ÇATIŞMA BÜTÜN YAKICILIĞI İLE ORTA YERDE DURUYOR

Bu saldırı püskürtülebilecek midir?
Bu saldırı püskürtülmek zorundadır, bu
zorunludur, soruyu böyle yanıtlama-
yı tercih ediyorum. Bu saldırı aslında
bu katliamın ardından gündeme gelen
direnme çizgisi püskürtülebilirdi. Durduk
yerde başkentten göbeğinde, üstelik bir
Amerikan gezisi sabahında, on devrimci
vahşice katledildi, onlarca ağır biçimde
yaralandı ve sakatlandı. Aradan yalnızca
iki-üç gün geçtikten sonra bunun bir
planlı katliam olduğu, öteki herşeyin bir
bahane olduğu anlaşılmasına başlandı.
Yani kontra medyayla kamuoyunu ve
halkı aldatma çabaları çabucak çöktü.
Ülke çapında zindanlarda direniş vardı,
vahşi bir katliamı izleyen ve bu katliama
karşı derin bir öfkeyi yansıtan ve büyük
bir kararlılığı ifade eden bir genel zindan
direnisi vardı. Bu direniş iyi bir biçimde
değerlendirilerek bu saldırı daha bu aş-
mada püskürtülebilirdi. Böylece en az
bir sene de bir parça nefes alınırdı. Yazık
ki bu başarısız oldu, bunun gerektirdiği
irade gösterilemedi. On tutsağın katledi-
lmesiyle suçüstü yakalanan bir rejimin
sıcağı sıcağına yeni toplu katliamlara ce-
saret edemeyeceği görülemedi. (...)

Son birkaç yılda ve özellikle de şu
son süreçte gösterilmiş bulunan bazı tu-
tarsızlıklar ne olursa olsun, ortada yirmi
yılın bir direnme geleneği var. Herşeye
rağmen bu var, bu bir olgu. Bu, devletin
yeni saldırı politikalarının boşa çıkarıla-
bilmesinin en büyük güvencesi.

Bu politikanın püskürtülmesi gerekti-
ğini söylüyorum ve yirmi yıllık sürecin bu
politikanın püskürtüleceğini de gösterdi-
ğini eklemekle yetiniyorum. Ötesindeki
herşey kuşkusuz geleceğin ve pratiğin
sorunudur. Gösterilecek direnme ve ka-

rarlılığa, devletin saldırganlığını kırarak
politik basınca bağlıdır.

Devlet bugün Kürt hareketini teslim
almanın büyük avantajını yaşıyor. Kürt
siyasal tutuklularının uysal uysal bo-
yun eğiyor olmalarının moral gücünü
ve avantajını yaşıyor, buradan gelen bir
pervasızlığı var. Sorunu, halihazırda top-
lumda fazla da etkisi olmayan devrimci
akımların zindan cephesinde ezilmesi
olarak görüyor.

Eğer devrimci akımlar da soruna zin-
danlarda arada böyle şeyler oluyor ve
geride kalıyor rehabetiyle bakarlarsa; bu-
radaki politik saldırının derin anlamını ve
sonuçlarını görmez ya da görmezlikten
gelirlerse; bunun gerektirdiği kararlı bir
direnme çizgisi gösterilmediği takdirde
doğabilecek olan ağır sonuçları değer-
lendiremezlerse, işte bu durumda ağır
bir zaafiyet alanı doğar, sonuçta başka
türlü bir gelişme de ortaya çıkabilir. Ama
20 yılın deneyimine ve birikimine rağ-
men böyle düşünmek için de normalde
ve halihazırda çok belirgin bir neden yok-
tur.

Bu aynı zamanda siyasal tutsaklar-
la dayanışma kampanyasının neden
gevşetilmeksizin, tersine çok etkin bir
biçimde sürdürülmesi gerektiğini de
anlatıyor. Bu çerçevede Ulucanlar kat-
liamının neden gündemde tutulması
gerektiğini de anlatıyor. Ve zindanlarda,
devletin kendi politikasını uygulama is-
teği ve kararlılığına bağlı olarak, her an
yeni gelişmelerin ortaya çıkabileceğinin
farkında olmak gerektiğini de anlatıyor.

(TKİP Merkez Yayın Organı Ekim'in
Ekim 1999 tarihli 209. sayısından
alınmıştır...)

(Ulucanlar katliamı dönemine dek
gelen bir konferansın katliama ayrılmış
alt bölümüdür... Buraya kısaltılmış olarak
aldığımız metnin tam biçimine tkip.org
sitesinden ulaşılabilir...)

Afganistan'ın mülteci kaderi

A. Serhat

Afganistan'ın ve Afgan halklarının tarihi büyük çaplı insanlık trajedileriyle doludur. Bugün yine benzer bir trajedi yaşanıyor. Uzun on yıllardan beridir mültecilik Afgan halkları için bir kimlik haline getirilmiştir. Mültecileşme Afganların kendi iradelerinden bağımsız olarak gerçekleştirilmiştir. Bu tarihsel sürecin kökleri 1850'li yıllara kadar uzanır ve periyodik aralıklarla devam eder. Afganistan için değişmeyen tek istikrarlı olgu göçtür ve ülke bu özelliğiyle dünyanın ana mülteci kaynağıdır.

Siyasal istikrarsızlığın, iktisadi olarak fazlasıyla geri kalmışlığın ve bin bir türlü gerici kuşatmanın etkisiyle Afgan toplumu mülteciliğe adeta mahkum edilmiştir. Sömürgeci emperyalist güçler ve bunların palazlandırıp büyüttüğü gerici işbirlikçiler, Afgan halklarının 1300 yıllık hafızasını ve birikimini yok etmeye çalışarak, Afganların İslami gericiliğe teslim olmasını istemektedirler. Neticede Taliban'dan El Kaide'ye, oradan da İŞİD'e uzanan karanlığa kaynaklık eden Afganlı mücahitleri on yıllarca besleyip büyüten ve onları toplumun başına musallat ederek sosyolojisini bozan bu karanlık güçler, bu konuda az mesafe de almadılar.

Son yirmi yıllık emperyalist işgalin yarattığı yıkım ve onun beslemesi Taliban'ın iktidara gelişi ile yaşanacak olanlar, özellikle Afgan kadınları ve çocukları için gerçek anlamıyla bir ortaçağ karanlığı olacaktır. Taliban'ın şeriat mahkemeleleri tıpkı bir engizisyon gibi çalışacak ve o topluma ait ne kadar ileri öge varsa yakıp yok edecektir. Nihayetinde Taliban'ın ilk iktidara geldiği 1996-2001 yılları arasında Afgan halkı bu İslamcı terör şebekesinin yaptıklarını yeterince deneyimleme fırsatı bulmuştu.

11 Eylül saldırılarının ardından "Terörizme Karşı Savaş Konsepti" çıplak yalanı ve dezenformasyonu 20 yıldır süren Afganistan işgali emperyalist kuvvetler için sürdürülemez bir hale gelince, bu güçler ışık hızıyla ülkeyi terk etmek durumunda kaldılar. ABD'nin, bir savaş ve suç örgütü olarak NATO'nun 5. maddesine atfen müttefikleriyle işgal ettiği Afganistan'dan çekilmesi, yaşanacaklardan bağımsız olarak, tarihe koca bir yenilgi olarak geçecektir. Kendi toplumları başta olmak üzere dünya halkları nezdinde bir anda rezil bir duruma düşen bu emper-

Afganistan'ın ve Afgan halklarının tarihi büyük çaplı insanlık trajedileriyle doludur. Bu tarihsel sürecin kökleri 1850'li yıllara kadar uzanır ve periyodik aralıklarla devam eder.

yalist güçler durumu toparlamak adına yeni arayışlara girdiler.

Daha dün kadar işgalin biricik sebebi ve "sivil dünyanın düşmanı" olarak gösterilenlerin içinden "iyi terörist" arama telaşıyla çalmadık kapı bırakmayan emperyalist sefiller, hiçbir zaman Afgan halklarının çıkarlarıyla hasbıhal olmadılar. Onlar için Afganistan, Asya kıtasının gözetleme kulesi ve el değmemiş yeraltı zenginlikleriyle bir sömürge cennetidir. Yine Asya ve Avrupa pazarının uyuşturucu tedarikinde %90 gibi bir paya sahip olması -ki bu yaklaşık yıllık 63 milyar dolar tutarında kara para anlamına gelmektedir- iştahları fazlasıyla kabartan bir başka yekünü oluşturmaktadır. Ayrıca Afgan halklarının mültecilik serüveni ve tarihi hem gerici bölge ülkeleri hem de emperyalist metropoller için oldukça kullanışlı ucuz bir işgücü deposu olarak kalmaya da devam edecektir. Emperyalist-kapitalist düzen için Afganistan'ı kolayından vazgeçilemez kılan şeyler de nihayetinde bunlardır.

Bütün bu veriler bir kez daha göstermiştir ki gerici sermaye düzeni ve onun emir kullarının, ilerici insanlık değerleri adına söyledikleri bütün sözler devasa bir yalandan ibarettir ve öyle olmaya devam edecektir. Tarihin tekerleğini geriye doğru çeviren gerici Taliban ve şürekâsıyla her türlü anlaşmaya hazır oldukları

ve onlarla iş tutmak adına yanıp kavruldukları gün gibi ortaya çıkmıştır. Öyle ki 20 yıllık işgal süresince kendileriyle işbirlikçilik yapanları dahi bir çırpıda "eski bir libas" gibi kenara koyup, Taliban'ın kollarına yumuşak inişler yapmanın telaşına düşmüşlerdir. Lakin Afganistan üzerinden ulaşılacak pazarların ve onun stratejik öneminin ötesinde anlam arayışları, emperyalist kapitalist sistemin doğasına aykırıdır.

Afganistan, emperyalist-kapitalist gericiğin mazlum halklara kan ve gözyaşından başka verebileceği bir şeyi olmadığını, olamayacağını aynasıdır. Afganistan'ı bir enkaza çevirerek Afgan toplumunu sınırlarda mültecileştiren ve onu Taliban'a mahkum edenlerin özgürlük, barış ve demokrasi diye bir dertlerinin olmadığı en yetkili ağızlarca da tescil edilmiştir. Dünün teröristi Taliban'la yeniden ilişkilenenin ve flörtün sebebi de Afganistan üzerinden kaybetmeyi göze alamadıkları kirli çıkarlarıdır. Kadınlar ve çocuklar üzerinden rasyonelize edilmeye çalışılan ilişkilenenin zorunluluğu ise kaybedilen prestiji toparlama çabalarıdır.

Hudutlara çekilen namus sancağı ve Afgan göçü

Afgan coğrafyası yaklaşık iki yüzyıldır kesintisiz bir biçimde dışarıya göç vermektedir. Afganistan bütün zamanların en fazla dış göç veren ülkesi olarak hep

ilk sırada yer almıştır. 2011 yılında Suriye'de başlayan savaşın ardından bir dönem için ikinci sıraya gerilemiş olsa da son gelişmelerin ardından tekrar ilk sıraya yerleşmiş bulunuyor. Uluslararası bir dizi kurum, 18 milyon nüfusa sahip ülkenin mevcut nüfusun yaklaşık yarısı kadar da dış göç verdiğini tescil etmektedir. Her ne kadar Birleşmiş Milletler raporları bu rakamı daha az gösteriyor olsa da bu raporlarda sadece kayıt altına alınmış insanların olduğunu unutmamak gerekiyor. Nitekim sadece komşu Pakistan'da 5 milyona yakın, İran'da ise 3 milyon kayıt dışı Afganlı yaşamaktadır. En büyük göç dalgasının 1996-2001 yılları arasında, Taliban'ın ilk iktidara gelişiyle yaşandığını ve sonraki 20 yıllık işgal süresince de bu göç dalgasının bütün hızıyla devam ettiğini yine raporlara yansıyan bilgiler üzerinden öğreniyoruz. Yüzbinlerce insanın günlük olarak, başta Pakistan olmak üzere İran, Tacikistan ve Özbekistan gibi komşu ülkelerin sınır kapılarına dayandıkları ve bir geçiş güzergahı olarak Türkiye üzerinden Avrupa'ya geçmek için hareket halinde oldukları, ajansların rutin haberleri haline gelmiş bulunuyor.

Afganistan'da bugün yaşananlar gerçek anlamıyla bir trajediden ibarettir. Bu trajedinin müsebbipleri 13 Kasım'da Cenevre'de bir araya gelerek Birleşmiş Milletler çatısı altında ne kadar sağdu-

yulu oldukları konulu bir gösteriye imza attılar. Almış oldukları karar üzere, Afganistan'a komşu ülkelere 1 milyar dolarlık mali yardımı içeren bir paket ve daha sonrasında ise 600 milyon dolarlık ikinci bir mali yardım paketi ile Afganistan'daki göç sorununa bir çırpıda "çözüm" buldular. Bu mali yardımların mevcut soruna hiçbir şekilde çözüm olamayacağını, kararları alanlar da çok iyi biliyor. Ne var ki mevcut krizi yönetebilmek ve göçü minimize ederek kısmen kontrol altına alınmış gibi göstermek, onlar payına an itibarıyla bir ihtiyaçtır. Oysaki harekete geçen insan yığınlarını bir takım ara formlara ikna etmek hiç de kolay olmayacaktır. Özellikle Alman emperyalizminin AB sınırları dışında çözüm arayışları ve komşu ülkelere rüşvet yoluyla eğreti planlar kabul ettirme çabasının sonuç vermeyeceği ve sorunun bir çığ gibi büyüyeceği netleşmiş bulunuyor.

Rakamların doğruluğu tartışmalı da olsa güncel planda dünya üzerinde 80 milyon insan, yaşadıkları yerleri daha iyi bir yaşam umudu ile terk etmek zorunda kalarak, zengin Batının ve Kuzeyin sınırlarına dayanmıştır. Savaşların, açlığın ve sefaletin, işsizlik ve yoksulluğun, iklim krizinin tetiklediği göç olgusu bir bumerang gibi dönüp dolaşıp bu vahşi sermaye dünyasını vuracaktır. Emperyalist-kapitalist dünya gericiliği sermayenin sınırsız dolaşımına bütün kapıları açarken, ülkelerini terk etmek zorunda bırakılan milyonlarca insanın hayatı söz konusu olduğunda, sınırlarını "namus sancağı" paçavralarla süslemeyi çok iyi biliyor. Sermaye düzeninin derinleşerek yayılan iktisadi ve siyasal krizi nedeniyle kapitalizmin metropollerini yeni bir göçmen dalgasını kaldıracak dengeleri barındırmıyor olsa da sistem bu dalganın yaratacağı sonuçlardan azade olamayacaktır. AB ve ABD'nin sınırlarında yükselen duvarlar ve sınır güvenliği adı altında hayata geçirilen insanlık dışı uygulamalar kapitalizmin mabetlerinin kurtuluşu olamayacaktır.

Afganistan'da yaşanan, sadece ABD öncülüğündeki emperyalist gericiliğin yenilgisi değil, açılan Pandora'nın kutusu ve yaratacağı sonuçlar ile çok daha fazlasıdır. Emperyalist ülkeler arasındaki çatışmanın giderek sertleştiği, zenginlik ve yoksulluk arasındaki uçurumun inanılmaz ölçülerde derinleştiği koca bir varlık dünyasında mevcut dengelerin aynı şekilde kalmayacağı daha bir netlik kazanmıştır. Netlik kazanan bir başka şey ise, bu gericilik dünyasının yegane ve biricik alternatifi olan sosyalizme olan ihtiyacın her geçen gün daha derinden hissediliyor olmasıdır.

ABD, İngiltere ve Avustralya arasında anlaşma

ABD Başkanı Joe Biden, İngiltere Başbakanı Boris Johnson ve Avustralya Başbakanı Scott Morrison, 15 Eylül Çarşamba günü "AUKUS" adlı yeni bir anlaşmaya vardıklarını duyurdular. Amerika Birleşik Devletleri, Büyük Britanya ve Avustralya, Çin'in Hint-Pasifik bölgesindeki gücünü geliştirmesine ve genişletmesine bölgesel yeni bir güvenlik ortaklığı ile daha güçlü bir şekilde karşı koymak istiyorlar.

Biden, ittifakı uzun vadede Hint-Pasifik'te güya "barış ve istikrarı güvence altına almak için" üç ortak arasındaki denmiş ve test edilmiş işbirliğinin daha da derinleştirileceği ve resmileştirileceği "tarihi bir adım" olarak nitelendirdi. "Bölgedeki mevcut stratejik ortamla ve olası gelişmelerle başa çıkabilmemiz gerekiyor" diyen Biden, açık ve özgür bir Hint-Pasifik bölgesinin gelecek için çok önemli olduğuna işaret etti.

İngiltere Başbakanı Johnson da "Amaç, Hint-Pasifik'te güvenlik ve istikrarı korumak için el ele çalışmaktır" dedi. Güvenlik ortaklığı ile "üç ülke dostluklarında yeni bir sayfa açtı" diyen Avustralya Başbakanı Morrison ise, Hint-Pasifik'in geleceğinin üç ülkenin de geleceğini etkileyeceğine dikkat çekti. Ayrıca, "Bu zorlukların üstesinden gelmek ve bölgemizin ihtiyaç duyduğu güvenlik ve istikrarı sağlamak için ortaklığımızı yeni bir düzeye çıkarmalıyız" dedi. Her üç ülke temsilcisi de Hint-Pasifik bölgesinde "hızla gelişen bir tehdit" olduğu konusunda birleştiklerini, bölgede yer aldıkları ortak değerlere ve "kural temelli düzene" bağlılıklarını ifade ettiler.

Anlaşmayı yapan ülkelerin başkanlarına göre, işbirliği üç ülkenin dar çerçevesiyle sınırlı kalmayacak. ASEAN, ABD ve Avustralya'ya ek olarak Japonya ve Hindistan'ın ait olduğu Güvenlik Diyalogu adlı "Dörtlü" ve ayrıca Hint-Pasifik'teki üç ülkenin birlikte olmak istediği Fransa gibi Avrupalı devletlerle de daha yakın fikir alışverişinde bulunuldu.

ABD, AVUSTRALYA'YI NÜKLEER DENİZALTILARLA DONATYOR

ABD'ye göre ortaklık, siber ve yapay zeka, kuantum teknolojisi ve siber konular alanlarında da işbirliği sağlamasına

rağmen, anlaşmanın odak noktası başlangıçta Avustralya'da nükleer enerjiyle çalışan denizaltıların inşasıdır. Anlaşma şartlarına göre ABD, Avustralya'ya ülkenin nükleer enerjili denizaltılar inşa etmesini olanaklı kılacak teknolojiyi sağlayacak. ABD ve İngiltere Avustralya'yı nükleer denizaltılarla donatıyorlar. Johnson'a göre proje, "dünyadaki en karmaşık ve teknik olarak en zorlu" projelerden biri olacak. Üç hükümet başkanı, planlamanın önümüzdeki 18 ay içinde başlaması gerektiğini açıkladı.

Her üç hükümet başkanı da denizaltıların nükleer silahlarla donatılmaması gerektiğine dikkat çekmek gibi bir ikizlülük sergiliyor. Biden, "Bunlar nükleer güçle çalışan geleneksel denizaltılar" dedi. Ayrıca Avustralya, Tomahawk füzeleri de dahil olmak üzere ek askeri teçhizat satın alma planlarını açıkladı.

ÇİN: "SOĞUK SAVAŞ ZİHNİYETİ"

Paktın amacı ve hedefi açıkça Çin olsa da açıklamalarda bir kez bile ülkenin adı geçmedi. Ancak Çin'in Washington büyükelçiliği güvenlik anlaşmasını kınadı. Büyükelçilik sözcüsü Liu Pengyu, "Ülkeler üçüncü tarafların çıkarlarını hedef alan veya onlara zarar veren özel bir blok oluşturmamalı. Özellikle Soğuk Savaş zihniyetinden ve ideolojik önyargılarından vazgeçmeliler" dedi.

FRANSA KIZGIN

Avustralya'nın Fransa ile halihazırda on iki denizaltı inşası için bir sözleşmesi vardı. Morrison hükümeti, Fransız Deniz Kuvvetleri Grubu ile on iki denizaltının teslimatı için yapılan anlaşmanın sona ereceğini duyurdu. Fransız hükümeti, "acımasız ve öngörülemez bir

karardan" dolayı "isyan" etti. Dışişleri Bakanı Jean-Yves Le Drian'ın öfkesi hem Biden'a hem de Avustralya hükümetine yönelikti. Le Drian anlaşmanın ertesi günü (perşembe) yaptığı açıklamada, "Bu, Bay Trump'ın bu konuda izlediği yola çok benziyor" dedi ve "arkadan bıçaklanma"dan söz etti. Bunun, NATO müttefikleri arasında yapılmaması gereken bir şey olduğuna dikkat çekti.

Avustralya ile Fransız Hint-Pasifik stratejisinin en önemli ayağı olan stratejik ortaklık anlaşması imzalayan Fransa, Avustralya hükümetine olan güvenin sarsıldığını vurguladı. Avustralya'nın denizaltı işine tek taraflı son vermesi için öne sürdüğü gerekçeler inandırıcı bulunmadı. Avustralya'nın talebi üzerine Fransa, nükleer güçle çalışan denizaltılarını dizel motorlara dönüştürmek işini üstlenmişti. Fransa, kendisi gibi Avrupalı bir ortağı Hint-Pasifik'teki stratejik bir ortaklıktan dışlama kararını üzücü bulduğunu belirtti.

ABD-ÇİN REKABETİ

ABD ve Çin arasındaki gerilim, temelde dünyanın iki dev gücü arasında yaşanan ve giderek sertleşen emperyalist dünya hegemonya savaşının bir tezahürüdür. ABD, Çin'in dünyada artan etkisini durdurma ve yükselişinin önünü kesme çabası içindedir. Yapılan yeni güvenlik anlaşması da bu amaca hizmet etmektedir.

Anlaşma ile Biden, Çin'in Hint-Pasifik bölgesindeki çıkarlarına karşı koymak için Avustralya'yı Amerika'ya daha da yakınlaştırmak istiyor. Bölgedeki mevcut stratejik duruma tepki gösterilmesi gerektiğini söylüyor. Bunu, otokratik sistemler ile liberal demokrasiler arasındaki çatışma olarak sunuyor.

Almanya'da yaklaşan seçimler üzerine...

Burjuva partilerine oy yok! Çözüm devrimde, kurtuluş sosyalizmde!

C. Ozan

Avrupa'nın en büyük, dünya kapitalizminin de önemli ülkelerinden biri olan Almanya'da 26 Eylül 2021'de yapılacak genel seçimler yaklaşıyor. Ülkeyi dört yılına yönetecek hükümetin belirleneceği seçimlerin ardından 16 yıllık kesintisiz Merkel dönemi sona erecek. Seçim sonuçları Almanya'da olduğu kadar, dünyada ve Türkiye'de de merakla bekleniyor.

Seçimler, kapitalizmin dünya çapında yaşadığı çok yönlü ve ağır kriz koşullarında gerçekleşiyor. Ekonomik, sosyal, siyasal ve çevresel boyutları olan söz konusu kriz korona pandemisiyle daha da ağırlaştı. Almanya da bu krizden azade değil. Almanya'daki işçi ve emekçiler de krizi etinde kemiğinde hissediyor. Özellikle pandemi ile birlikte artan işsizlik, yoksulluk, gelir uçurumu, ağırlaşan çalışma koşulları, yükselen ırkçılık, artan siyasal gericilik, rekor enflasyon artışı ve hayat pahalılığı emekçilerin yaşamını gün geçtikçe zorlaştırıyor.

Bu tablo işçi ve emekçilerin kapitalist sisteme ve sistemin siyasal temsilcileri olan burjuva partilerine olan güveninin gün geçtikçe azalmasına sebep oluyor. Seçimlere katılımın oranının 1990'lardan bu yana sürekli düşmesi bunun en bariz ifadesidir. Kitlelerin oy ve güven kaybında iktidar partileri başı çekiyor. Bazı düzen partilerinin zaman zaman yükselen oy grafiği ise, sisteme karşı artan toplam güvensizlik tablosunu değiştirmiyor.

Buna rağmen her seçimde sayıları gittikçe artan çeşitli isim ve renkteki burjuva parti ve oluşumları, çoğu yalan ve boş enva-i türlü vaatle emekçilerin bilincini çelerek, onların oylarını almak için birbirleriyle kıyasıya bir yarışa giriyorlar. Şimdilerde başınızı ne tarafa çevirseniz rastlayacağınız sayısız afiş, bildiri, ilan, toplantı, miting vs. tüm uğraşlar buna hizmet ediyor. Kuşkusuz burjuva partilerin emekçilerden aldıkları her oy, bir sömürü ve baskı düzeni olan kapitalist sistemi meşrulaştırmak ve onun ömrünü uzatmaktan başka bir işe yaramıyor.

CDU DÜŞÜŞTE, SPD TOPARLANIYOR, YEŞİLLER YÜKSELİŞTE

26 Eylül seçimlerine, 43 başvuru ret edilmesine rağmen, toplamında 53 parti ve oluşum katılıyor. Alman parlamento-

Almanya'daki işçi ve emekçiler de krizi etinde kemiğinde hissediyor. Özellikle pandemi ile birlikte artan işsizlik, yoksulluk, gelir uçurumu, ağırlaşan çalışma koşulları, yükselen ırkçılık, artan siyasal gericilik, rekor enflasyon artışı ve hayat pahalılığı emekçilerin yaşamını gün geçtikçe zorlaştırıyor. Bu tablo işçi ve emekçilerin kapitalist sisteme ve sistemin siyasal temsilcileri olan burjuva partilerine olan güveninin gün geçtikçe azalmasına sebep oluyor.

sunda şu anda 6 grup ve 7 parti var. Son seçimlerde olduğu gibi, bu seçim yarışı da esas olarak bunların arasında geçecek. Düzen partilerinin başında, burjuvazinin ve Alman sağının has temsilcisi CDU geliyor. Onu, SPD, Yeşiller, FDP, AfD ve Die Linke takip ediyor. Almanya'da %5 olan seçim barajını aşip aşmayacağı tartışmalı olan Die Linke dışındakilerin hepsi iktidara aday partiler.

CDU Almanya'da tam dört dönemdir iktidarda bulunuyor. Bu 16 yılın 8 yılı tek başına, geri kalanı ise SPD ile koalisyon içinde geçti. Almanya'da genel seçimleri önceleyen ve birbiri ardına yapılan bir dizi eyalet seçimlerinin neredeyse tümünde ciddi oy kaybına uğradı. CDU Angela Merkel'in yerine geçen ve şimdiki Kuzey Ren Westfalya (NRW) eyaletinin başbakanı olan Armin Laschet'i başbakan aday olarak gösterdi. CDU, son yapılan eyalet seçimlerinde, başta başbakan adayının bulunduğu NRW olmak üzere, Baden-Württemberg ve Rheinland-Pfalz gibi üç önemli eyalette ortalama %3'ün üzerinde oy kaybetti.

CDU başta kötü pandemi yönetimi

olmak üzere, ülkede 16 yıldır yaratılan sosyal yıkımın faturasını ağır ödüyor. Son yapılan anketlerde SPD'nin gerisinde görünüyor. CDU seçim propagandasında ekonomik istikrar, güvenlik politikaları ile ailenin korunması ve güçlendirilmesi gibi konulara ağırlık veriyor. CDU'daki irtifa kaybında, uzun yıllardır değişik kesimler arasında iyi kötü dengeli bir politika izlemeyi başaran Merkel'in yerini doldurmaktan uzak bir performans sergileyen Laschet'in de payı var kuşkusuz. Özellikle son sel felaketi karşısındaki ciddiyetten uzak ve umarsız tavırları hem parti içinde hem de kamuoyunda ciddi eleştirilere konu oldu. CDU, son kamuoyu araştırmalarında %20 bandında bulunuyor.

SPD, Alman burjuvazisi ne zaman dara düşse, onun sigortası gibi her zaman hazır ve nazır olan bir parti olarak, yine bu tarihsel rolüne uygun davranıyor. Sistemin krizde olduğu bir süreçte bir kez daha sosyal demagojiye başvurarak, sistemi rahatlatmaya çalışıyor. Pandemiden önce SPD'nin itibarı ve oy oranı yerlerde sürünüyordu. Bir dizi eyaletin yanı sıra, hep kalesi olagelen NRW'de son se-

çimlerde %7,1 oy kaybederek tarihi bir hezimete uğradı. Seçimler yaklaşırken gittikçe toparlandığı gözleniyor. Son istatistikler %20-25 arasında oyu olduğuna işaret ediyor. Böylece on yıllardan sonra ilk defa ezeli rakibi CDU'yu geçmiş görünüyor.

SPD son sekiz yıldır CDU ile koalisyon halinde ülkeyi birlikte yönetiyor. Bu süreç içerisinde tali bazı konulardaki çıkışları hariç, emekçilerin tarihsel kazanımlarının gasp edilmesi, silahlanma, militarizm ve polis devletine geçiş gibi konularda adım atmakta CDU'dan hiç de geri kalmadı. Seçimlerdeki başbakan adayı Olaf Scholz, Finans Bakanlığı gibi önemli bir bakanlığın başında bulunuyor hala. Bunun dışında Ekonomi, Eğitim, Dışişleri ve Çalışma Bakanlığı gibi dört önemli bakanlığın daha başında SPD'liler bulunuyor. Yani SPD bu ülkede olup biten her şeyden doğrudan sorumluluğu olan bir partidir.

Buna rağmen SPD son derece kurnaz ve ikiyüzlü bir tutumla, kendisini sanki muhalefetteymiş gibi pazarlamada başarı sağlamış görünüyor. Bütün bunlar-

dan öte, kuşku yok ki, SPD'nin asıl başarısı, seçimle sınırlı ve seçimin hatırına da olsa, klasik sosyal demokrat çizgiye dönmüş pozlarına bürünmesindedir. SPD, 12 euroluk asgari saat ücreti, özel sigortaların kaldırılıp herkesin genel sigorta kapsamına alınması, zenginlerden servet vergisi alınması, herkese yeterli ve ucuz konut hakkı gibi can alıcı sosyal sorunları yoğun bir şekilde propaganda ediyor. Daha önce bu tür sorunları neredeyse tek başına propaganda eden Die Linke'nin de tipik sosyal demokrat bir çizgiye doğru yol alması, bu sorunları sahiplenene ve iktidar olma şansı bulunan SPD'ye pirim yaptırıyor.

Eylüldeki genel seçimlerin belki de en sürpriz çıkışını **Yeşiller**'in yapması bekleniyor. Yeşiller tarihlerinde ilk defa bir başbakan adayı çıkarıyor. Başbakan adayı olarak genç bir kadın adayı, Annalena Baerbock'u vitrine çıkaran Yeşiller, iki seneden bu yana yapılan hemen tüm eyalet ve yerel seçimlerde oylarını ciddi olarak arttırdı. 2020 Eylül'ünde yapılan NRW seçimlerinde oyunu %8,3 arttırarak, %20 oy oranıyla ciddi bir çıkış yaptı. NRW ile birlikte, Rheinland-Pfalz ve Baden-Württemberg gibi üç önemli eyaletin parlamento seçimlerinde oy oranını ortalama yaklaşık %5 civarında arttırmış bulunuyor. Bu ani ve hızlı yükselişleri bazı sermaye çevrelerinde rahatsızlık yaratmışa benziyor. Başbakan adayı Baerbock'un yazdığı kitapta intihal yaptığı iddiasıyla basında hedef haline getirilmesi bu rahatsızlığın ürünü şeklinde yorumlanıyor. O kampanyadan bu yana oyları %20'nin altına düştü.

Yeşiller uzun yıllardan bu yana olduğu gibi bu seçimlerde de diğer bazı sosyal sorunların yanı sıra, esas olarak çevre sorununu propagandasının merkezine koyuyor. Küresel ısınmanın tetiklediği iklim krizi, çevre sorununu neredeyse toplumun en acil ve en başat sosyal sorununu konumuna getirmiş bulunuyor. Yeşiller, çoğu vaatte kalmaya mahkum olsa bile, çevrenin korunması ve sera gazlarının azaltılması konusunda bir dizi acil ve radikal önlemin alınması gerektiğini savunuyor. Ağırlaştığı oranda insanları, özellikle de genç kuşakları son derece tedirgin eden çevre sorununu istismar eden Yeşiller, bunu oya tahvil etmede şimdilik başarı sağlamış bulunuyor. Ayrıca partinin çevre konusunda son derece duyarlı ve dinamik bir gençlik örgütüne sahip olduğunu belirtmek gerekiyor. Bu gençler, Almanya'da son zamanlarda gelişen çevre eksensiz eylem ve etkinliklerde ciddi bir rol oynuyorlar.

Uzun yıllardan bu yana savaş, militarizm, silahlanma, yurtdışına asker gönderilmesi gibi konularda gittikçe sağa kayan ve bu haliyle tipik bir burjuva par-

tisine dönüşen yeşillerin çevre sorununda ne kadar tutarlı olup olmadığı başka bir değerlendirme konusu. Ancak temiz bir çevrenin kapitalizm içinde kalarak ve ekonomiye zarar vermeden gerçekleştirilebileceğini iddia etmesi bile, onun bu konudaki sınırlarını ve samimiyetini ölçmemize yetiyor. Halihazırda 10'u aşkın eyalette hükümet ortağı olan Yeşiller, sermaye sınıfı ile çoktan bütünleşmiş ve rüştünü kanıtlamış bir partidir.

Liberal burjuvazinin tipik partisi **FDP** ile ırkçı-milliyetçi oyların değişmez adresi olan ırkçı-faşist **AfD** ise sistem içindeki konumlarını, rollerini ve oy oranlarını genel olarak koruyorlar. Faşist AfD son seçimlerde kimi eyaletlerde oy kaybı yaşasa bile, göçmenlerin yoğun olarak yaşadığı NRW'nin son seçimlerinde oylarını ikiye katlaması (%2,5'ten %5'e çıkardı) kaygı vericidir. 2017 genel seçimlerinde %12,6'lık bir oy patlamasıyla üçüncü parti olan ve ilk defa Federal Meclis'e girmeyi başaran AfD, toplumda kışkırtılan göçmen karşıtı atmosfer düşünüldüğünde, bu seçimlerden de ciddi bir oy kaybı yaşamadan çıkacağına benziyor. FDP ve AfD tek başlarına bir önem arz etmeseler bile olası üçlü ve dörtlü koalisyonlarda kilit rol oynayabilirler. Son tahminler her iki patinin de %10-12 civarında oy alacağını öngörüyor.

Düzen solunun en solunda yer alan **Die Linke** (Sol Parti) de son yıllarda gittikçe güç kaybeden bir parti. Göçmen hakları, ırkçılık, faşizm, savaş, militarizm, silahlanma ve siyasal gericilik konusunda özel bir hassasiyeti olan bu partinin sol kimliği gittikçe aşınıyor. Olası bir SPD-Yeşiller-Sol Parti koalisyonun hayali bile bu partiyi heyecanlandırmaya yetiyor ve bunun için en hassas olduğu bazı "ilkelerini" bir tarafa bırakmaya hazır. Geçenlerde Die Linke'nin tepe adaylarından biri olan Dietmar Bartsch'ın bu türden bir koalisyon için NATO'dan çıkmayı koşul olarak ileri sürmeyeceklerini söylemesi buna bariz bir örnektir. İktidar ortağı oldukları bir iki eyalette pek bir fark yaratabilmiş değiller. Kiraların astronomik derece yükseldiği, konut sorununun en yoğun yaşandığı, geçenlerde binlerce kişinin sorunu protesto etmek için sokağa çıktığı Berlin buna iyi bir örnektir.

Süreç içinde gittikçe sağa kayan Die Linke, gelinen yerde adeta SPD'nin sol kanadı gibi davranmaya başladı. İleri sürdüğü vaatler SPD'ninkine çok benziyor.

SPD 12 euro derken, Sol Parti 13 euro asgari saat ücreti diyor.

Die Linke'yi tipik bir sosyal demokrat partiden ayıran asıl şey, onun işçi ve emekçilerle tabanda kurduğu bağıdır. Bu parti daha önce işçi ve emekçilerin taleplerini yüksek sesle dillendiriyor, çeşitli işçi eylemlerini ve direnişleri sahipleniyor, yer yer onların örgütlenmelerine yardımcı oluyor veya çeşitli mitingler düzenliyordu. Emekçilerin ve ezilenlerin parlamentodaki kürsüsü olmaya çalışıyordu. Son yıllarda bu çizgiden ciddi bir sapma var. Gelinen yerde işçi ve emekçilerin sorunlarına karşı sendika bürokrasisinden bile daha geri bir tutum içerisinde. Emekçilerle Sol Parti arasında artan mesafenin asıl sebebi, onun yaşadığı bu kimlik ve konum kaybıdır.

Son anketler, Die Linke'nin %6 civarında oy alacağını gösteriyor. Bu oran son seçimde aldıkları %9,2'lik orandan neredeyse yarıya yakın bir düşüş anlamına geliyor ki, bu gidişle %5'lik seçim bariyerine takılmaları da ihtimal dışı değil.

Geriye, devrimci ve komünist sıfatıyla ve emekçilerin temsilcisi olma iddiasıyla seçimlere katılan parti ve gruplar kalıyor. Bu parti ve örgütlerin işçi ve emekçilerin acil sosyal talepleri ile kimi devrimci sloganları toplumun gündemine taşımaları önemlidir kuşkusuz. Fakat bunu yaparken seçimleri ve burjuva parlamentosunu açık ve kesin bir dille teşhir etmemeleri, oy toplama kaygısına düşmeleri; daha da önemlisi, kapitalizm teşhiri ve sosyalizm propagandası yapmalarına rağmen, bunu devrimden kopararak yapmaları, onları reformist ve parlamentarist bir platforma düşmekten kurtaramıyor maalesef. Kimi Türkiyeli devrimci-demokrat grupların da bu platformu desteklediklerini belirtmek gerekiyor.

Mevcut partilerin oy oranlarına bakılırsa seçimlerden sonra en az üçlü ve hatta dörtlü bir koalisyonun dışında bir hükümetin kurulması oldukça zor görünüyor. Bu da yaşanan ekonomik krize bir de siyasi krizin eşlik etme ihtimalini güçlendiriyor.

Bu arada tekeli Alman sermayesi daha önce hiç olmadığı kadar seçimlere doğrudan müdahil oluyor. Kimi tekeli basın kuruluşlarına verdikleri demeçlerde açıkça sağ bir koalisyondan yana olduklarını belli ediyorlar. Olası bir "sol koalisyonun" Almanya'nın rekabet gücünü

ve gelişmesini frenleyeceğini propaganda ediyorlar.

SEÇİMLER VE BURJUVA PARLAMENTOSU EMEKÇİLERİN SORUNLARINI ÇÖZEMEZ!

Seçimler burjuvazinin dört yılda bir gündeme getirdiği, kendisi için özel ve önemli bir işlemdir. Bu yolla dört yıllığına sermaye sınıfı adına ülkeyi hangi parti veya partilerin yöneteceği belirlenir. Emekçilerin pasif olarak oy kullanmak dışında bu işlemde hiçbir iradeleri yoktur.

Ne burjuva partileri emekçilerin temsilcisidirler ve ne de burjuva parlamentosu emekçilerin iradesinin yansıdığı bir kurumdur. Aksine bunların ikisi de burjuva sistemin öz kurumlarıdır ve sermaye sınıfına hizmet ederler. Dolayısıyla "demokrasi", "halkın kendi kendini yönetmesi" ya da "halk iradesinin tecelli ettiği parlamento" gibi söylemler birer yalan ve aldatmacadan başka bir şey değildir. Seçimlerin asıl amacı, sermayenin emekçi sınıflar üzerindeki açık diktatörlüğünden başka bir şey olmayan kapitalist toplum gerçeğini gizlemektir. Bu nesnel gerçek bir yana, gerçekte hiçbir ülkede devlet işleri parlamentodan yürütülmez ve ülkenin kaderini belirleyen hiçbir yasa parlamentoda hazırlanmaz. Lenin'in bu konuyla ilgili görüşleri günümüz burjuva devletleri için de önemini tümüyle korumaktadır:

"Amerika'dan İsviçre'ye, Fransa'dan İngiltere'ye, Norveç'e vb.'ne dek, herhangi bir parlamentolar ülkeyi düşünün; asıl işler hep devlet daireleri, bakanlıklar, kurmay kurulları tarafından yürütülür. Parlamentolarda yalnızca "saf halkı" aldatma ereğiyle, gevezelikten başka bir şey yapılmaz." (Lenin, Devlet ve İhtilal)

Fakat bu gerçeklik, işçi sınıfı ve onların devrimci öncülerinin seçimlere ilgisiz kalacağı anlamına gelmez. Aksine devrimciler seçimlere, devrimci programlarını ve temel toplumsal sorunlara dair çözümlerini emekçilere taşımak amacıyla katılmayı önemserler. Bu konuda ise, sınıf devrimcilerinin seçimlere devrimci müdahale ile ilgili yaptıkları şu özet açıklamayı Almanya seçimleri için de rehber almak gerekiyor:

"Komünistler seçimlere, yığınlardan oy desteği talep etmek için değil, fakat düzenin ve onun sözde temsili kurumlarının bu vesileyle etkili bir teşhirini yapmak, yığınlar arasında temel ve taktik devrimci şiarlarını yaymak, seçim ortamını mücadelenin, devrim ve sosyalizmin etkili bir propagandası için kullanmak üzere katılıyorlar."

Bunun toplum genelinde ne kadar güçlü ve etkili yapılabildiği, yapılabileceği değildir sorun. Sorun, bugünkü güç ve olanakları sonuna kadar kullanarak bu

Alman sermayesi seçimlere doğrudan müdahil oluyor. Kimi tekeli basın kuruluşlarına verdikleri demeçlerde açıkça sağ bir koalisyondan yana olduklarını belli ediyorlar. Olası bir "sol koalisyonun" Almanya'nın gelişmesini frenleyeceğini propaganda ediyorlar.

tür bir faaliyeti yürütebilmektir. Bu faaliyet içinde bağımsız kimliğini ve etkinliğini geliştirebilmektir. Bu ilkesel tutuma özen gösterilerek yürütülecek bir faaliyetten güçlenerek çıkabilmek ve bu güçle yarının yeni görevlerine daha etkili sarılabilmektedir.” (EKİM, Sayı: 134, Aralık '95)

Burjuva düzen altında seçimler ve parlamento işçi ve emekçilerin hiçbir sorununa çözüm üretemez. Eğer aksi olsaydı, bugüne kadar yapılan yüzlerce seçim sorunları çoktan çözerdi. Seçimlerin çözüm olması bir yana, her yeni seçimden sonra emekçilerin sorunları gittikçe ağırlaşmaktadır. Çünkü hakim sınıflar, emekçilere yönelik yeni saldırılar için seçimlerin geçmesini bekliyorlar.

Almanya'da seçimlerden sonra emekçileri daha zor günler bekliyor. Çünkü krizin ve pandeminin emekçilere getirdiği yüklerle bir de seçim masrafları binecektir. Emekçileri kandırmak için harcanan 107 milyon euroluk seçim masrafı da emekçilerden çıkarılacaktır.

Alman devleti uluslararası alanda gittikçe azalan rekabet gücünü koruyabilmek için daha saldırgan bir politika izleyecektir. Bu ise dışarıda daha pervasız bir emperyalist saldırganlık; içerde emekçiler için daha fazla işsizlik, daha ucuz ve daha güvencesiz işçilik, çalışma koşullarının ağırlaşması, daha fazla enflasyon, hayat pahalılığı ile daha fazla yoksulluk, daha fazla ırkçılık ve polis devleti uygulamaları anlamına gelmektedir.

Bugün dünyanın diğer ülkelerinde olduğu gibi Alman toplumunda da esas yükünü emekçilerin çektiği tüm sosyal ve siyasal sorunların kaynağı kapitalist sistemdir. Bu sistem aşılmadıkça emekçilerin hiçbir temel sorunu çözülemez. Burjuvazi hiçbir hakkı hiçbir zaman emekçilere bahsetmemiştir. Tarihte ve bugün, işçi sınıfı sahip olduğu bütün hakları dişi ve tırnağı ile sökülmüştür.

Tarihin ve bilimin kanıtladığı gibi, kapitalist sisteme alternatif biricik sistem sosyalizmdir. İşçi sınıfı ve emekçilerin iktidarı olan sosyalizm için ise, emekçilerin sınıfsal çıkarları temelinde birleşmesi, devrimci öncülerini etrafında kenetlenerek mücadeleye atılması ve bir toplumsal devrimle kapitalizmi tarihin çöplüğüne göndermesi gerekiyor.

O yüzden Almanya işçi sınıfı ve emekçileri 26 Eylül'deki genel seçimlerde hiçbir burjuva partisine tek bir oy bile vermemelidirler. Eğer varsa, sadece, “Çözüm devrimde, kurtuluş sosyalizmde” hedefiyle seçimlere katılan devrimci parti, örgüt veya bireyleri desteklemelidirler.

Sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim, kapitalizme karşı sosyalizm!

HİNDİSTAN'DA BİNLERCE ÇÖP TOPLAYICI VE ŞEHİR TEMİZLİKÇİSİ GREVDE

Hindistan'ın Bihar ve Karnataka eyaletlerinde, 37.000'den fazla çöp imha ve şehir temizlik işçisi, bu hafta kalıcı işler ve makul ücretler için süresiz grev başlattı. Grevcilerin bir kısmı kiralama şirketleri ile sözleşmeli, diğerleri yıllardır sadece gündelikçi olarak çalışıyor ve hepsi sağlık ve emeklilik sigortası olmadan açlık maaşına çalıştırılıyor.

Binlerce kişi ise Bangalore'de aylarca ödenmeyen maaşlarının ödenmesi için grevde.

URUGUAY'DA SINIF MÜCADELESİ BÜYÜYOR

Uruguay'da işçi sınıfı, emekçiler ve yoksul halk arasında öfke büyüyor. Enflasyonun %7 oranında seyrettiği ülkede hükümetin “acil işleme yasaları” olarak adlandırılan LUC'yi (Ley de Urgente Thoughtación) hızla yürürlüğe koyması emekçilerin öfkelerini büyüttü.

Yaklaşık 500 maddeden oluşan LUC eğitim sistemi de dahil olmak üzere kamu hizmetinin kapsamlı bir şekilde özelleştirilmesini, ücret kesintilerini, diğer yandan yasalarla kara para aklamalarının kolaylaştırılmasını, kapitalistler için vergi indirimi sağlanmasını öngörüyor. Hükümetin korona pandemisindeki kriz yönetimi de yaygın bir öfkeyle karşılanıyor.

Luis Lacalles hükümetine karşı protestolar ve özellikle işçi mücadeleleri aylardır durmadı. Ekonomik kriz sırasında sömürünün yoğunlaşmasına, işten çıkarmalara ve ödenmemiş ücretlerin ödenmesine karşı mücadeleler 24 Haziran'da ülke çapında “Açlığa, eşitsizliğe ve sendikal zulme karşı” 24 saatlik bir grevle taçlanmıştı.

LUC yasama paketinin kabul edildiği ni basitçe kabul etmeyen emekçiler bazı maddelerin geri alınmasını istiyor. Referandum için sosyal hareketlerdeki sendikacılar ve aktivistler, imza toplamak için kapı kapı dolaşarak yaklaşık 800.000 imza ile gerekli sayıyı açıkça aştılar. Sendikalar Birliği Pit-Cnt Eylül ortasında genel grev çağrısı yapıyor. PCR (Partido Comunista Revolucionario del Uruguay) bu çağrıyı destekliyor ve grevi aktif olarak hazırlıyor.

Dünya işçi ve emekçi eylemlerinden...

yor.

DANİMARKA'DA SAĞLIK ÇALIŞANLARI GREVDE

28 Ağustos'ta Danimarka hükümeti, daha yüksek ücretler ve daha iyi çalışma koşulları için 6.000 sağlık çalışanının bir hafta süren grevini korona salgınına gerekçe göstererek sona erdirdi. Geçen hafta hükümet tarafından tüm korona kısıtlamalarının kaldırıldığının duyurulmasının ardından sağlık sektöründe kendiliğinden başlayan grev dalgası yaşanıyor. 35.000 hemşireden en az 5.000'i şu anda grevde. Hükümet sağlık çalışanlarını para cezalarıyla tehdit ediyor.

SİRBİSTAN'DA RİO TINTO'YA KARŞI PROTESTO

Sırbistan'da 11 Eylül'de yaklaşık 2 bin kişi Belgrad'da madencilik şirketi Rio Tinto tarafından ülkenin batısında yürütülen lityum madenciliğinin yasaklanmasını talep ederek gösteri yaptı. Göstericiler şehrin en büyük köprülerinden birini geçici bir süre bloke ettiler.

Göstericiler, Vusiç hükümetinden yüksek su ve toprak kirliliğine ve son olarak Belgrad'daki aşırı yüksek hava kirliliğine karşı daha fazla önlem almasını talep ettiler. Yürüyüşe yaklaşık 30 kuruluş çağrı yapmıştı. Rio Tinto projesine karşı şimdiden 100.000 imza toplandı.

MEKSİKA'DA COAHUILA EYALETİNDE KÜRTAJ YASAĞI KALKTI

Tüm dünyada kadına yönelik çok yönlü baskılar sürerken, şiddet ve hak

gaspları da artıyor. Bu hak gasplarının başında ise kürtaj geliyor. Kadın hareketi buna karşı onyıllardır tüm dünyada mücadele yürütüyor.

Geçtiğimiz aylarda ABD'nin Teksas eyaletinde kürtaj yasaklandı. Meksika'da Teksas sınırında bulunan Coahuila eyaletinde kürtajla ilgili bir ceza yasasına karşı çıkan 2018 tarihli bir davayla ilgili duruşmalar sürüyordu. Yasağa karşı kadınlar aylarca sokaklarda eylem yapmıştı. Geçtiğimiz günlerde bu davada karar çıktı.

Kürtaj yaptıran kadına bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası öngören 196. madde Coahuila eyaletindeki Ulusal Adalet Yüksek Mahkemesi (SCJN) tarafından oy birliği ile anayasaya aykırı bulunarak iptal edildi.

Bu karar mahkemelerin artık kürtaj davalarını kovuşturamayacağı anlamına geliyor. Bu tarihi kürtaj kararı ülkenin diğer eyaletlerinde de emsal teşkil edebilir ve ülke genelinde kürtajın suç olmaktan çıkarılmasının önünü açabilir. Kürtaj şu an Meksika'nın 32 eyaletinden sadece Meksiko, Oaxaca, Hidalgo ve Veracruz'ta suç olarak kabul edilmiyor.

Dünya Nüfus Araştırmasına (World Population Review) göre 2020 yılında dünyada 26 ülkede kadının sağlığı veya hayatının tehlikede olduğu durumlarda bile kürtaj tamamen yasak. 37 ülkede ise kadının hayatı ya da sağlığının tehlikede bulunması durumunda kürtaja izin verilebiliyor.

Arjantin'de 2021 yılının başlarında yürürlüğe giren kürtajın yasallaştırmasının ardından Meksika'daki bu karar kür-

taj hakkı için sürdürülen mücadelenin bir zaferi ve kazanımı olarak tüm dünyada verilen kürtaj hakkı mücadelesine yeni bir soluk ve boyut kazandıracaktır.

KATALONYA'DA YÜZBİNLERCE KİŞİ BAĞIMSIZLIK İÇİN YÜRÜDÜ

Katalonya'nın ulusal bayramı La Dia-va vesilesiyle Barselona'da düzenlenen bağımsızlık gösterisine yüzbinlerce kişi katıldı. Cumartesi günü yapılan gösterinin sloganı "Bağımsızlık için savaşağız ve kazanacağız" idi. Polis katılımcı sayısını 108.000 olarak tahmin ederken, organizatörler sayıyı 400.000 olarak açıkladılar. Önceki yıllarda olduğu gibi, Barselona'daki gösteri yerel saatle tam 17:14'te başladı (11 Eylül 1714'te İspanyol ve Fransız birlikleri, İspanya Veraset Savaşı sırasında Barselona'yı ele geçirmişti).

Bu arada Madrid hükümeti ile Katalan bölgesel hükümeti arasındaki resmi görüşmelerin önümüzdeki hafta yeniden başlaması planlanıyor.

ŞİLİ'DE ASKERİ FAŞİST DARBENİN 48. YILINDA PROTESTOLAR

Askeri faşist darbenin 48. yılında Şili'nin başkenti Santiago'da halk yine sokaklara çıktı, gösteriler düzenledi. Yürüyüşün ardından, Devlet Başkanı Allende'nin cenazesinin alındığı hükümet merkezinin kapısına çiçek bırakan göstericileri engellemek isteyen polis ile göstericiler arasında yer yer çatışmalar yaşandı.

ABD'nin desteklediği faşist General Pinochet, 11 Eylül 1973 darbesiyle, Sosyalist Devlet Başkanı Salvador Allende'yi katlederek yönetime el koymuştu. Diktatör Pinochet 1990'a kadar iktidarda kalmıştı. Pinochet'in anayasası Şili'de hala yürürlükte.

2019 yılının Eylül ayında metro ücretlerine yapılan zamlara karşı başlayan yaygın, militan, kitlesel gösteriler sağcı Piñera hükümetine karşı bir isyana, ayaklanmaya dönüşmüştü. Gösteriler Pinochet'in anayasasının değişmesi talebini yükseltmiş ve referandum gerçekleşmişti. Yeni anayasa taslağı hazırlıkları, oluşturulan kurucu meclis tarafından sürdürüyor.

ALMANYA'DA SPARDA BANKASI ÇALIŞANLARINDAN UYARI GREVİ

Sparda bankasının 5.800 çalışanı için Ver.di sendikası yüzde 3,5 ücret artışı, en az 120 euro ve işten çıkarmaların durdurulmasını talep ediyor. Banka yönetimi ise bu yıl için tek seferlik 400 ödeme ve 2023'ten itibaren %0,75'lik bir artış teklif ediyor. Ülkenin güney batısında 700 çalışandan 200'ü iki günlük uyarı grevi

yaptı. Ver.di'ye göre, kurulun tehditleri seferberliğe ve sendika örgütlenmesine katkıda bulunuyor.

HOLLANDA'DA KONUT SIKINTISI VE FAHİŞ DÜZEYDEKİ KİRALAR PROTESTO EDİLDİ

Hollanda'nın başkenti Amsterdam'da binlerce kişi pazar günü konut krizine dikkat çekmek için gösteri düzenledi.

"Yaşam protestosu" adı verilen eyleme 200'e yakın örgüt katıldı. Eylem 1980 yılından bu yana konut sorununa dikkat çeken en kitlesel eylem oldu. Gösteriye katılanların büyük çoğunluğu, konut sorunundan en çok etkilenen gençlerden oluşuyordu.

15 bin kişinin katıldığı gösteride konut azlığı, aşırı kira artışları, sosyal konut bekleme süresinin uzunluğu protesto edildi.

Çok sayıda kurumun çağrı yaptığı gösteride "Barınma hakkı insan hakkıdır", "Kiralardan yükselmesini durdurun", "Spekülatörlere fırsat vermeyin", "Kira çılgınlığına karşı birlikte mücadele edelim", "Yaşamak kar etmekten üstündür" ve "Biz asgari ücretliler için buradayız" yazan döviz ve pankartlar taşındı. Yapılan konuşmalarda hükümetin konut politikasını gözden geçirmesi istendi. Konutların özel şirketler tarafından satın alınmasının, kira sektörünün tekelleşmesinin önüne geçilmesi talep edildi.

Hollanda'da hükümetler ve yerel yönetimler sosyal konut politikasından uzaklaşan politikalar izliyor. Giderek daha az sayıda sosyal konut inşa ediliyor. Diğer taraftan da var olan sosyal konutlar özel sektöre ve spekülatörlere peşkeş çekiliyor. Bu ise kiralardan fahiş düzeylere yükselmesine neden oluyor. Bunun sonucu olarak işçi ve emekçilerin, gençlerin bu kira bedelini ödemesi neredeyse imkansız hale geliyor. İnsanlar geçici konutlarda ve geçici sözleşmelerle ikamet etmek zorunda kalıyorlar. Bir konuta sahip olmak için kayıt olunan listeler uzayıp gidiyor. Bu listeler yüzbinlerle ifade ediliyor. Zorla evden çıkarmalar artıyor. Ülkede evsizlerin sayısı giderek büyüyor. Bu sayının son 10 yıl içerisinde ikiye katlandığı belirtiliyor.

ALMANYA'DA KİRA ARTIŞLARI VE KONUT SORUNU PROTESTO EDİLDİ

Almanya'nın başkenti Berlin'de de özellikle büyük şehirlerde artan konut fiyatları protesto edildi.

"Yerinden Edilme ve Kira Çılgınlığına Karşı Berlin İttifakı" tarafından "Herkes için konut! Yüksek kiralarla semtlerimizden kovulmaya hep birlikte karşı çıkalım" sloganıyla düzenlenen protestoya 20 bin kişi katıldı. Göstericiler "Kira artışlarını durdurun", "Herkes için konut", "Kâr için

değil, insanlar için konutlar", "AVM'ler yerine konutlar", "Kiralardan artıyor, maaşlar yerinde sayıyor. Yeter artık!" ve "Bu kent bizim" yazan pankart ve dövizler taşıdılar. Yapılan konuşmalarda federal hükümetin ve eyalet yönetimlerinin kira artışına karşı önlemler alması ve herkeşe kiralardan ödenebilecek konutların sağlanması talep edildi.

FİLİSTİN'DE KAŞIKLI GÖSTERİLER

Filistinli 6 tutsağın, yüksek güvenlikli

Gilbao hapishanesinden 6 Eylül'de tünelle kazarak firar etmesinin ardından, işgal altındaki Batı Ürdün topraklarında halk sokaklara çıkarak sevinç gösterileri düzenledi.

Göstericiler tünelle kazma aleti olarak kullanılan kaşıkları havada sallayarak sevincini gösterdi.

İşgal altındaki topraklarda da birçok yerde halk siyonist işgale karşı ve Filistinli tutsakların serbest bırakılması için gösteriler yaptı.

GDL grevle kazandı!

Alman Lokomotif Sürücüler Sendikası (GDL) ile Alman Demir Yolları (DB) arasında aylardan bu yana süren toplu iş sözleşmesi görüşmeleri, hafta sonu tarafların anlaşmasıyla sonuçlandı.

Yapılan anlaşma, GDL başkanı Klaus Weselsky ve DB Yönetim Kurulu Başkanı Martin Seiler tarafından 16 Eylül günü duyuruldu. Anlaşma maddeleri şöyle:

- 32 aylığına, toplamında maaşlara %3,3 zam yapılacak.

- Bu zam ilk yıl için %1,5, ikinci yıl için ise %1,8 olarak maaşlara yansıtılacak

- Aralık 2021'de çalışan başına 300 ile 600 Euro, Mart 2022'de ise 400 Euro Pandemi primi ödenecek.

- DB, şimdiye kadar çalışanlar için ödediği ek emeklilik primini ödenmeye devam edecek. Buna göre, 31 Aralık 2021'de işe başlayanlar, çalışma hayatlarının sonuna kadar bu haktan faydalanmaya devam edecek. 2022'den itibaren işe başlayanlar için ise firma maaşlarının %3,3'ü oranında emeklilik primi ödemeye devam edecek.

- Sözleşme Eylül 2023'e kadar geçerli olacak.

İki yılı aşkın bir süre için geçerli olacak bu toplu sözleşmeyle GDL, süre ile ilgili dört aylık esneme hariç, ileri sürdüğü taleplerin hemen tümünü kabul ettirmiş oldu. Sendika, sözleşme öncesi 28 ay için toplam %3,2 zam, 600 avro pandemi primi ve işletme emekliliğinin garantiye alınmasını talep etmişti.

Taleplerin patrona kabul ettirilmesi başta DB işçileri olmak üzere Almanya işçi sınıfı adına iyi bir kazanım oldu. Ne var ki kolay elde edilen bir başarı da değil. Sonucusu bir hafta süren, bir ay içinde üç sefer greve gidilmeseydi DB bu hakların hiçbirini vermeyecekti. Sermaye cephesi bir dördüncü greve mahal vermemek için geri adım atmak zorunda kaldı.

İşçilerin çok cüzi bir zam için bile ciddi bir direniş ortaya koymak zorunda kalmaları, Alman sermaye sınıfının es-

neme sınırlarının ne kadar daraldığına iyi bir örnektir. Bu türden direnişler, işçi sınıfına yönelik daha ağır saldırılar düzenlemeye hazırlanan sermaye cephesini çok rahatsız ediyor.

Hakeza IG-Metall ve Ver.di gibi milyonlarca üyesi olan dünyanın en büyük sendikaları, krizin ve pandeminin altında ezilen emekçiler için kılını bile kıpırdatmazken, GDL gibi küçük bir sendikanın bu tür çıkışları işçilere umut verirken, sendika bürokrasisinin teşhir olmasını sağlıyor.

GDL, Alman Sendikalar Birliği (DGB) dışında kalan bağımsız bir sendika. Alman Demir Yolları'nda örgütlü iki sendika var. Bunlar GDL ve EVG'dir. Bünyesinde toplam 300 işletme bulunan DB'de, GDL'in 16 işletmede, EVG'nin ise 55 işletmede üye sayısı daha yüksek. GDL, EVG'den oldukça küçük olmasına rağmen daha etkili ve daha mücadeleci bir sendika. Lokomotif sürücüler arasında örgütlü olması pazarlık gücünü artırıyor. Bu ise üye sayısının artmasını sağlıyor. Bu durum EVG'nin güç kaybetmesine sebep olurken, DB patronları EVG üyesi işçilerin de benzer talepler yükseltmesinden kaygılanıyor.

Buna benzer bir örnek de, geçmişte Frankfurt havaalanında Pilot sendikası UFO ile Ver.di arasında yaşanmıştı.

Sermaye sınıfı ve sendika bürokrasisi el ele vererek bu türden "kötü örneklerin" artmasını engellemek için yoğun bir çaba harcıyorlar. Sermaye hükümeti de yasa hazırlıklarıyla bu çabaya katılıyor. Örneğin 2015'te hazırlanan yasaya göre, bir iş yerinde en büyük sendika hangisi ise yalnızca o toplu sözleşme imzalayabilir. Bununla sendikalar birbirine düşürülmek, işçiler tabanda bölünmek isteniyor.

Sonuçta GDL grevi bir kez daha gösterdi ki, işçi sınıfı örgütlendiğinde, mücadeleye geçtiğinde ve direndiğinde alınacağı hak, aşamayacağı engel yoktur.

Sanatı toplumla, toplumu sanatla buluşturma çabası

Sanat, tarih boyunca hep kuvvetli bir silah olmuştur. Kitlelere ulaşmada ve onları etkilemede çok etkili bir işlev taşımıştır. Ezen sınıflar hem onu kullanmaya çalışmış hem de emekçilerin sanatını ve sanatçıları sürekli baskıya tabi tutmuşlardır. Toplumun gözü önündeki sanatçılar sömüren ve ezen sınıfların son derece acımasız saldırılarına uğramışlardır. Pir Sultanlar, Mahzuni Şerifler, Ruhi Sular, çağdaş devrimci müzik, tiyatro vb. gibi gruplar ve daha niceleri iktidarların zalimliğinden nasiplerini fazlasıyla almışlardır.

Saldırıya uğrayan sanatçılarımızdan biri de Ruhi Su'dur. O öncelikle politik bilinçli sahiptir ve bu müzikle de son derece bütünleşmiş bir kimliktir. Bu iki olguyu aynı potada eritmesini bilmiş, ikisini hiçbir zaman ayrı yerlerde tutmamıştır. Zira Ruhi Su, toplumun ezilen bir kesiminden gelmiş olmanın da vermiş olduğu bilinçle, devrimci ve sosyalist dünya görüşüne sahip çağdaş bir ozandır.

Bilindiği gibi sosyalizm, insanın gerçek anlamda insanlaştığı, insanların birbirini sömürmediği ve insanların kolektif bir şekilde yaşamayı hedeflediği bir toplum düzenidir. Dolayısıyla sosyalizmin sanatı da toplumun bütün bireylerinin özgürce katılabileceği bir perspektifle hayata geçirilmelidir. Daha da ötesinde, sanat, spor, politika, felsefe vb. gibi sosyal edimlere sosyalist bir mantıkla yaklaştığımızda, tüm insanlığın bunlarla aktif olarak ilgilenmesi ve bu alanlarda üretmesi sosyalizmin doğasında vardır.

İşte Ruhi Su da sanata bu perspektifle yaklaşmış ve toplumun her bir bireyini müzikte aktif olarak yer almaya davet etmiştir. Bu bakışını hayata geçirme konu-

sunda, en zor koşulları bile değerlendirmeye çabası da onun devrimci, zorluklara karşı mücadeleci yapısından gelmektedir.

KİTLELERİN SANATÇILAŞMASI VE SANATÇILARIN EMEKÇİLEŞMESİ

İlk koro çalışmasını 1936'da kurduğu Müzik Öğretmenliler korusu olarak hayata geçirmiştir. İkinci çalışmasını 1944'te Ankara DTCF'de kurduğu koro ile devam ettirmiştir.

Devrimci düşüncelerinden dolayı tutukluğu da yaşayan Su, hapishane koşullarında da çevresindeki herkesi sanatla kuşatmayı bilmiştir. İlk başlarda Sansaryan Han tabutluğunda insanlık dışı koşullarda kalan Ruhi Su burada adeta yaşam mücadelesi vermiştir. Kelimenin gerçek anlamıyla tabut gibi olan hücrelerde çok büyük zorluklar yaşamıştır. Sansaryan Han'da da müziğe katkıda bulunmuştur. Örneğin o sırada yazdığı türkü sözlerinin onun oradaki yaşam koşullarının izini

görmek mümkündür. "Mahsus Mahal" türküsü yaşadığı bu koşulların ürünüdür.

Ruhi Su, Sansaryan Han'da geçirdiği 5 ayın ardından, üç buçuk yıl kalacağı Harbiye Hapishanesi'ne sevk edilir. Burada ancak iki yıl sonra bağlamasını içeri aldirabilir ve hapishane arkadaşlarından oluşan bir koro kurar. Hem koro ile arkadaşlarının türküler söylemesini başlatırken hem de onlardan türküler derler. Düşünün ki hapishane devrimcilerin en zor günlerini geçirdiği dönemlerdir, düşmanın ininde ona karşı verilen bir mücadele alanıdır. Haliyle burada yapılan kolektif etkinlikler çok değerlidir.

Denilebilir ki Ruhi Su türküler üzerine en verimli dönemini bu hapislik sürecinde yaşar. "Bu nasıl İstanbul zindan içinde" eserini bu dönemde yaratır.

1958 yılında tahliye olan Su çok zorluklar çeker. Yaşamını sürdürebilmek için çok çeşitli işlerde çalışır. Eşya taşıyıcı, filmle müzik yapar.

Atif Yılmaz'ın "Karacaoğlan'ın Kara Sevdası" isimli filme müzik yapması tek-

lif edilir. Filme yapacağı müzik için de bir koro oluşturur. Filmin müzikleri için Adana köylerine gidip türküler derler.

60'lı yılların sonunda Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinden oluşan bir koro kurar.

Bulunduğu her yerde korolar kurarak kitlelerle buluşmayı bir yaşam biçimi haline getiren Su, '64 yılında düzenlenecek bir festivalde kendisi ile beraber sahne almaları için çocuk korusu kurar.

Ve en son, en çok bilinen korusu onun son koro çalışması olarak bilinir: Dostlar Korusu... Bu koro Dostlar Tiyatrosu'nun önerisi ile 1974'te tiyatro bileşenleri bünyesinde kurulur. Sonrasında Sümeyra'nın da katıldığı bu koroda çok sesli (iki sesli) türküler seslendirilerek, Türkiye'deki protest müzik tarihinde yeni gelişmelere imza atılır. *El Kapıları, Sabahın Bir Sahibi Var* gibi eserler bu dönemin ürünüdür.

1980 darbesinin etkileri haliyle kültür ve sanat alanında da kendini hissettirir. Ve müzik çalışmaları uzun bir süre geri planda kalır. Bu suskun dönem çağdaş ozanın aramızdan ayrılacağı 1985'e kadar sürer. Ve Su aramızdan ayrıldıktan sonra Dostlar Korusu "Ruhi Su Dostlar Korusu" olarak çalışmalarını sürdürür.

Kısacası yaşamını, kitlelerin sanata aktif olarak katılmasına, emekçileri bilinçlendirmeye ve mücadeleye sevk etmeye adanmış Ruhi Su, sosyalizmin sanat, özelde müzik alanındaki en büyük temsilcilerindendir. Ve biz onu bu yönüyle mücadele alanlarında yaşatmaya, işçi ve emekçilerin yaşamlarında Ruhi Su'yu var etmeye devam edeceğiz.

*Katlediliřlerinin 22. yılında
Ulucanlar řehitlerini
saygıyla anıyoruz...*

**Devrim yürüyüşümüz
On'larla sürüyor!**